

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábos
petilsor egyszeri hirdetése
15 f. Közlemények sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::

Kösch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

Az utolsó 48 óra.

Példátlan az a lelkesedés, mellyel a közigazgatás tisztviselői és a társadalom vezetői országsszerte agítálnak a negyedik hadikölcsön sikere érdekében. Számos községben a jegyzők, bírák, tanítók házról-házra járva oktatják ki a népet és beszélnek rá a mindenkinek saját érdekében is hasznosítható nemzeti kölcsön jegyzésére. Papok a szószékből világosították fel és buzdították a híveket s hála Istennek, nem is eredménytelenül, mert az aláírók száma napról-napra növekedett s egyre jobban sikerült előcsalogatni rejtkehelyeikből még az olyan pénzeket is, amelyeknek eddig senki sem vette hasznát, mert holt tőke gyanánt ott penészedtek a ládafiókban. Hozzáértők számítása szerint százezrekre megy az olyan jegyzések száma, amelyek az otthon tartogatott pénzeket hozzák napfényre s az eddig gyümölcsötlenül heverő tőkét most már a tulajdonosokra nézve is hasznosíthatóvá varázsolják, de egyúttal odaállítják a nemzetvédelem ügyének szolgálataiba is. Ahány jegyzés, annyi új fegyver, annyi új katona. Mintha új mozgósítás, a csapatoknak mintha új felvonulása volna az a lázas igyekezet, mellyel a kisebb-nagyobb összegek végső győzelmünk céljaira a negyedik hadikölcsön zászlaja alá sorakoztak.

A toborzás, gyülekezés és felvonulás még tart ugyan és szinte lázas buzgalommal folyik, de már csak kétszerhuszonnégy óra választ el bennünket az — utolsó naptól. E hónap 23-ikán lezáródik a jegyzések második időszaka is. Tehát siessen mindenki, aki még bármi okból nem iratkozott, nehogy későn érkezék, mert az azután örökre megbélyegző szégyen lenne mindazokra, akik teheték volna, mégsem teljesítették hazájuk iránti kötelességüket.

Eperjesen három pénztintézetünkben közel 6.000.000 koronát jegyeztek eddig, többet, mint a harmadik hadikölcsön idején. Oly tekintélyes összeg, amilyen Sárosvármegye áldozatkészségéhez, hazafiasságához méltó.

Meg vagyunk győződve, hogy az utolsó napokon nagy tolongás lesz az aláíróasztalok körül s az eddig elmaradtak igyekeznek legalább az utolsó napon jóvátenni hibájukat, nehogy mulasztásukkal saját maguknak okozzanak szégyent és keletlenlenséget életük utolsó napjáig.

A Kassai Nemzeti Színház Eperjesen.

Eperjes, május 20.

Hosszú, megpróbáltatásokkal teli két esztendő után kedden, május 16-ikán nyitlak meg városi színházunk kapui, hogy vendégeikül fogadják a Kassai Nemzeti Színház művésznőit és művészeit,

akik meghívásunknak engedve jöttek hozzánk, hogy művészetükkel elfeledtessék velünk az elmúlt két év szenvedéseit s a jelen nehéz óráit.

Nemes szándékuk, tiszta művészetük erejével, könnyen sikerül. A négy nap, melyen át eddig alkalmunk volt művészetükkel megismerkedni, csak biztosítéka annak, hogy a hátralévő tizenkét nap részükre biztosítja közönségünk fokozott érdeklődését s közönségünknek a legkellemesebb, a színművészet tiszta forrásából eredő üdülés jut osztályrészül.

Drégely Gábor pompás vígjátékával, «A kisasszony férje»-vel kezdődött meg a kéthetes szezon. Táblás ház előtt mutatkoztak be kedden: Simonyi Mária, Bánhídy Ilona, Lajthay Károly, Bérczy Ernő, Ross Jenő és Koháry Pál a kifogástalanul rendezett darabban. S a közönségnek alkalmá volt meggyőződni arról, hogy lapunk mult számában a színtársulat tagjairól megjelent conférence hízelgő szavai nem túlzottak. A közönség nem fukarkodott tapsokban, melyekből egyaránt kijutott az összes szereplőknek. Az előadás megkezdése előtt Faragó Ödön igazgató önérzetes szavakkal nyitotta meg a rövid színi szezont. A közönség melegen fogadta.

Szerdán, május 17-ikén, Strauss Oszkár és Bodánszky-Thelen bájos zenéjű «Legénybúcsú»-ja került előadásra. Ugyancsak táblás ház gyönyörködött az operette-személyzet művészetében. Szentgyörgyi és Biller subrette-primadonnák ugyancsak megtapsoltatták a nehezen lelkesedő eperjesieket. Biller—Nádassy táncművészetének is nagy elismerés jutott. Szalay és Ross játéka nagyhatású volt. Bérczy és Teleky is hozzájárultak az est sikeréhez.

Csütörtökön, május 18-ikán, Offenbach örökbecsű operáját, a «Hoffmann meséi»-t adták. Schmidt Konstanciának, partnerének, Somló Jó-

TÁRCA.

Lantos versek.

I.

A völgyben alant fehér felhő úszik,
Mintha lovag lenne fehér paripán.
Nagy komor erdő sötétén néz rája,
Mint a bércezen álló ódon, régi vár.

A fehér felhő lassan tovasiet,
Mint a reményétől megfosztott lovag.
... Kis elfakult pinty sirdogál az ágon,
Mint a várba zárt lány, ki egyet sirat.

II.

Mint a tejút a csillagos égen...
Olyan lehetett a lelke.
Arca pedig, mint a rózsa kelyhe.

Hálás voltam, ha felém tekintett,
S mosolyát küldte énreám...
Olyan volt, mint a becses talizmán.

Én e lényről álmodtam csupán,
Egy bús éjjel álmodtam róla,
De kit a reggel ködös árnya
Elragadott fátyolba zárva

A csillagokba.

III.

Te nem szóltál, én sem beszéltem.
Kezemben ringott apró kis kezéd...
Csend volt körülünk s csak a fali óra
Beszéde hallzott, tompán ketyegett.

A beszédünket nem hallotta senki.
A szobában aludtak a tárgyak.
Csend volt körülünk, csak a fali óra
Beszéde hallzott, kongott nehányat.

Marencsin Zoltán.

Bredeczky jellemzéséhez.

Irta: dr. Horváth Ödön. (Vége.)

Meghatottan írja egyik Sopronban, az 1803. év szept. 15-ikéről keltezett útleírásában, hogy Wienből indulva, déli 12 óra felé volt része abban «a kimondhatatlan gyönyörben, hogy egy félévi megválás után a szeretett hazai földet ismét üdvözölhette», s viszont lelkesedve mondja egyik művében, hogy tanulmányaiiban édes hazáját: Magyarországot, sohasem akarja szemé elől téveszteni! Hiszen ez olyannyira megköveteli és meg is érdemli művelt fiainak minden figyelmét! Műve legyen, — így ír, — az ő hűséges jóakarátának a bizonyítéka abban a tekintetben, hogy miképpen óhajt ő hazája ismeretének terjesztésében közreműködni!

Egy másik művében ismét azt igéri, hogy bármilyen fordulatot is vegyen az ő sorsa és hogy ő bárhova kerüljön is: eggyel felhagyni nem fog sohasem! Azzal, hogy a megkezdett úton édes hazájának használjon... «A művelt lélek, — mondja tovább, — kell, hogy érdeklődését találja az egész világban és kitünően saját Hazájában! Ez az érdeklődés szüli a hozzátartozásnak az érzését és a szeretetet, amely viszont anyja a szép hazafiságnak! Annak az erénynek, amely eszünket és szívünket megnemesíti, és amely az önzéssel, — az általános jólétnek ezzel a lerombolójával, — össze nem fér soha!... A hazai földnek az ismerete felől azt írja egy harmadik művében megint, hogy az nélkülözhetetlen mindenkinek, akinek az igazi műveltségre igénye van. Ez vezet a hazaszeretetre és a hazai földhöz való hűségre! Ezért az ilyen ismereteknek a terjesztése ha nem is érdem, mivel minden egyesnek, aki hivatását ismeri, ez szigorú kötelessége, mégis egy olyan vállalkozás, amellyel az ember nemzete jobbainak köszönetére teszi magát érdemessé!... Így gondolkoztam én is, — végezi idevonatkozó sorait, — mikor szívből szeretett Hazámnak ezt a munkát szentelni szándékoztam!... «Hazámat szívből szeretem, — írja már említett késmárki barátjának, Rummy Károly Gergelynek,

zsefnek s Mezey Andornak hódolt ma a közönség. Enek- s játékművészetük elfeledtette közönségünkkel, hogy sárosi színházban van. Iskolázottságuk, művészi készségük bámulatba ejtette a házat, mely a mai estén is zsúfolásig megtelt. Igazi művészetüket a közönség igaz lelkesedése és elismerése jutalmazta.

Pénteken, május 19-ikén, a két Max háromfelvonásos bohózata: «Jó éjt Mukil» került színre. Bánhdy, Lévy, Úti, Lányi, Lajthay, Doktor, Nádasz, Bérczy, Pesti, Koháry pompás játékán kacagott ma este az egész ház. Valósággal nemes versenyre keltek a szereplők. Mindegyikük humora legjavát adta. A ház — mint minden este — zsúfolásig megtelt. A rendezés kifogástalan volt.

Meg kell, hogy emlékezzünk a társulat két karmesteréről, Kerner Jenőről és Tilger Árpádról, akik fáradhatatlanul tanulnak, tanítanak s igazán művészi lendülettel dirigálnak. A kar is minden tekintetben kifogástalan. A szinpadtól magától sem szabad megvonni néhány elismerő szót. Minden előadáson új és új stíluszerű díszlet. Egészen újra kosztümözve jelenik meg előttünk. Az igazgatóság s a rendezőség fáradhatlanságának érdeme.

SZÉCHENYI-KÖR.

A kassai színészet százéves jubileuma.

A kassai Kazinczy-kör és a kassai színtársulat országos jellegű ünnepélyt rendezett május 13-ikán, százéves fordulóján annak a napnak, amikor a pesti színjátszó-társaság tagjai először léptek fel és szerepeltek magyarul Kassán. Kulturális és nemzeti szempontból egyaránt nagy fontossága volt a ténynek; a színészeknek nagy szerepe és érdeme van Kassa megmagyarosodásában és kulturájában. A kegyeletes, szép ünnepély a színházban folyt le előkelő, szép társaság előtt. Az ünnepély első fele: a Kazinczy-kör díszközgyűlése volt, a másik a színtársulat alkalmi előadása. A díszközgyűlést dr. *Eöttevényi Nagy Olivér* nyitotta meg mélyenjáró, szép beszéddel. Ezután az egyes testületek, irodalmi és kulturális egyesületek kiküldöttjei üdvözölték az ünnep-rendezőket. A Széchenyi-kört az ünnepélyen *Gömöry János*, a magyar-irodalmi szakválasztmány elnöke és dr. *Wallentúnyi Samu*, a Széchenyi-kör titkára képviselte. A Széchenyi-kör üdvözlését

1803. szept. 2-ikán kelt levelében (Magy. Tud. Akadémia levéltárában) — s őszintén óhajtom, hogy annak hasznára lehessenek! Valahányszor erre csak alkalmam kínálkozik: az mindenkor a legnagyobb öröömre szolgál. Ön, fiatal ember, keresse szintén tehetségei és ismeretei szerint azt, hogy hazájának hasznára legyen!...

Utójára hagytam azt, amit pedig valóban a legelsőnek tartok öbennem!

Ez már nem csupán egy vonás az ő lelki-képében, hanem valóságos «aláfestése» az egész képnek, úgy hogy ennek megkapóan nemes és mindent áthatóan erős színe azonnal a szemünkbe tűnjön minden vonás mellett és minden vonás alatt! Szemünkbe tűnjön mélyen meghatóan — és igazán magával ragadóan! Bredeczkynk igaz vallásossága ez!

Az, aminek az alapjait a melegszívű atyának és tisztalelkű iskolamesternek komoly tanításai rakták le az ifjú lélekben! Amely ott, a

Gömöry János tolmácsolta. Eperjes városát az ünnepélyen *Magyar József* h polgármester képviselte, aki szintén nagyhatású beszédet mondott, általános tetszést aratva.

HIREK.

Szabad ég alatt.

Az országút csíkja bágyadtan kanyarodik a látóhatárig. A közeli erdőnek zöldje nem haragos, mint máskor, hanem vidám, mosolygós: aranyos zománcot kap a nap meleg sugaraitól. Tiszta, illatos tavaszi nap van.

A pázsitos völgyeket láрма, pajzán kacagás veri fel. Itt-ott férfi és női alakok buknek elő. Vasárnap, meleg délután, van.

Az eget fehérés kék szín árnyékozza be: olyan, mint maga a megtestesített jószág és szeretet. A rajta úszkáló fehér felhők pedig olyanok, mint az ártatlan, poézissal telt lánylelkek, akiket nem tudunk elérni... A rétre, a mezőre, erdőre puhán símul a zöld bársony: maga az alakot öltött reménység, mely nélkül nincsen élet és rügy-fakadás; mámor és sok egyéb, mi az életet színes illuzióvá teszi.

Az erdőben, melyet gondtalan madárdal telít meg, sok keresztül-kasul szaladó út kanyarog. Az ember egyikről sem tudja biztosan, hogy hová vezet, de szívesen sétál rajtuk, mert olyan csábosak! Ezeknek a kedves gyalogjáróknak nincsenek neveik. Nevük csak azoknak az utaknak van, amelyeken hivatalból járunk. Ezek az utak a szív útjai...

Az erdő fái között fehér kőköröscin szirmai mosolyognak. A salamon-pecséje méltóságjeljesen löveli fehér virágszeméit a többi apró, igénytelen, szerény virágra, mintha csak élénk emlékezetében élne a dicső múlt, a királyi vér. Minden kis szírom, levélke, fűszál mosolyog, nevet: mind-egyik éli télen átalmódott álmát. A sok vadméh, dongó durva csíkokat szór a virágokra és kábult fejjel zümmög tovább.

Az erdő egyik tisztásán labdával játszadoznak a kis gyermekek és szaladnak a tarka pillangók után. Az erdő egyik szögletéből elmerengve néz a gyermekek felé egy fiatal zászlós és egy gesztenye-szemű leányka. Vagy talán nem is a labdázókat

leibiczi kis iskolának homályos falai között, szüntelenül világító sugárként szűrődött belsejébe, hogy annak legbecsültebb, legdrágább, legföltettebb kincse maradjon örökre! Amely bánatban és örömben el nem hagyta soha, hanem edesebbé, fényesebbé tette boldogságát, és mintegy derűsebbé, könnyebbé tette szenvedéseit! Amelynek vezetése alatt a nagy természetnek, sőt az emberi társasáletnek is minden jelenségeit — amint ezt már a róla elmondottakból oly sokszor láthattuk — csupán megannyi ujjaknak véli látni! Ujjaknak, amelyek szünet nélkül odamutatnak felfelé!... a magas-ságos Isten felé!...

És Bredeczkynknek vallásossága igazi szívbeli és lélekbéli vallásosság! Türelmes minden-kivel szemben. Jól tudja, hogy a Mindenható csupán áldásul adta az emberi lélekbe a hitet és hogy így sohasem szabad megengedni azt, hogy az emberi gyarlóság ennek nemes ércéből az

nézik; nem is a pajzán gyermekeket figyelik, hanem — egymást a lélek tükrén keresztül...

— És várni fog még addig? — kérdezi az ifjú a leánykától, aki ártatlanul elpirul. A zászlós ajkáról úgy olvad le a szó, mint a méz.

— Igen — mondja a bánatos szemű szépség alig hallhatóan és lelkében feldereng egy kép, amelyet sohasem élünk meg igazán, mert az ilyen ábrándok csak a tavasz gyorsan siető levegőjében pompáznak és meghalnak, mielőtt utolsó szólna a kakuk-madár. — *Marencsin Zoltán.*

Szinyei Merse István kitüntetése.

Sárosvármegyének újabb öröme van. Rajongásig szeretett nagy fiát, Szinyei Merse Istvánt, Árva- és Zemplénavármegye főispánját a király, közpályán tanúsított kiváló és eredményes munkásságának elismerésül, a Szent István-rend kiskeresztjével tüntette ki.

Kitüntetése, melyet ő maga bizonyosan sem nem várt, sem nem kívánt, igazi benső örömet szerzett szülővármegyének. A közönség meglepedettsége, öröme oly kitörő volt, hogy szinte nemes vetelkedés támadt, hogy ki üdvözölje előbb s melegebben.

Mindnyájunknak bizonyára nagyobb öröme volt, mint öneki magának, aki talán egyedül abban lelte örömét, hogy Öfelsége éppen e tisztán magyar renddel tüntette ki.

Tudvalevő, hogy a Szent István-rendet Mária Terézia királyasszony alapította hálából a magyar nemzet iránt azért, hogy amikor őt mindenki elhagyta, a magyarság nagy szívének áldozatkészsége és lelkesedése mentette meg trónját.

Az önfeláldozás s a tetterő két előnye sugárzik ki a Szent István-rendből s így kevés ember lehetett reá méltóbb Szinyei Merse Istvánnál, az önfeláldozás, a munka, a hűség emberénél.

S ha ezenkívül lehet még más ok,

embertársaktól elkülönítő kerítéseket avagy egymás ellen törő fegyvereket kovácsoljon! Jól tudja, hogy az igaz vallásosság nem pusztá betűknek és szavaknak gépies betanulásában áll, hanem célja az, hogy csupán jót és igazán nemesen tegyen mindenkivel szemben és hogy mindenkifőlött jóvá és igazán nemessé tegye magát a hívót!...

Maga írja le érdekes jellemző esetét azzal a soproni polgárral, aki durván támadott reá és azt követelte, hogy az első osztályba járó egész kicsiny fiát a káté, a biblia s az egyházi történetek könyv nélkülűzésére szorítsa, mert ő aggodalomban van afelől, hogy gyermeke vallás nélkül nő majd fel és így nem nézheti tétlenül azt, hogy gyermeke elromoljon. Mikor pedig Bredeczky azt kérdezi az elégedetlenkedőtől, hogy fia talán engedetlen, rossz és megfélemlíthető? — a szülő zavartan kénytelen bevallani, hogy nem az, sőt hogy fia az ő legengedelmesebb és leg-

amely kiténtetkezésében megrendel össze-ténetével.

Ugyanezt a Szinyei Merse István nagy főispán, pártatlan tisztán mául s ugyanezt testvérbátyja, Sárosvármegye ország festőmű-

Katonai kiténtetésnél főhadnemesza Miklós, Kőszeghy László, Petrovics Lajos, Demeter Lénárd, Füzy Ferenc, Kocsány Sándor, A 35. ágyúszrednő Károly, Görög Art Ottó és Levenda

Új lelkész. D Csizsárik Sándor gásra nevezte ki

Hősök jutalmahonvédegyalagezrednősített vitéz magamel tüntették ki.

Halálozásokvármegyei tisztifő 13-ikán, életének Eperjesen meghalt Schwarts Lajos élete 59-ik évében jesen meghalt.

Hadi érettsékir. kath. főgimnázium kaptak a hadi érettsé közöttük 2.

A Társaság Augustza főhercege rendezendő hangy olvasmánnyal akar Baán Achilles érde

kiválóbb gyermeke Bredeczky —, ha nektek engedelmes afelől, hogy nem f talán nem is tudja hogy: Engedelme már gyakorolja, t így!... Mikor p lankodására arra iskolával és az ab elégedve nincsen, ha gyermekét az is adja: akkor — b hogy ezzel éppen telt és elismerést a gáncsoló atya a ő jól tudja ugyan mekét az iskolából nem áll módjában, sír és jajgat, ha c más tanítónak a l Milyen megka séggel írja le útira oly regényesen szé

FÜSZE
KÁK

Csak azoknak a cigarettázóknak,

akik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2-3 fillérrel többet:

MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronz, sem színnyomás, de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása: *J. D. Modiano*

amely kitüntetését személyére való vonatkozásában megnagyítja, úgy ez az, hogy e rendjel össze van kötve családjának történetével.

Ugyanezt a rendjelet viselte édesatyja, Szinyei Merse Félix, Sárosvármegye egykori nagy főispánja, a maga talpig becsületes, páratlan tiszta élete munkájának jutalmául s ugyanezt kapta néhány évvel ezelőtt testvérbátyja, Szinyei Merse Pál is, Magyarország festőművészetének legelseje.

Katonai kinevezések. Az eperjesi 15-ös tüzérségnél főhadnaggyá lett ádámföldi Bornemisza Miklós hadnagy, hadnagyokká lettek: Kőszeghy László, Sarudy István, Petrovics József, Petrovics Lajos, Pálesch Árpád, Görög Vilmos, Demeter Lénárd, Mayer Aladár, Hensch Zoltán, Füzy Ferenc, Rozgonyi Mihály, Földes Sándor, Kocsány Sándor, Dlugolinszky Tibor zászlósok. A 35. ágyúszrednél hadnagyokká lettek: Gregor Károly, Görög Artúr, Bárkány Hugó, Komáromy Ottó és Levenda Lajos zászlósok.

Új lelkész. Dr. Novák István megyéspüspök Csissárik Sándor berkenyédi lelkészt Bajorvárgásra nevezte ki lelkészül.

Hősök jutalma. *Petrásovsky* Leót, a 9-ik honvéddalozogred zászlósát az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Halálozások. Özv. *Krémer* Adolfné, Sárosvármegye tisztii főügyészének özvegye május hó 13-ikán, életének 79. évében végkimerülésben Eperjesen meghalt.

Schwartz Lajos vasúti kapus május 14-ikén, élete 59-ik évében hosszú szenvedés után Eperjesen meghalt.

Hadi érettségi. Május 15-ikén az eperjesi kir. kath. főgimnázium 12 katonatanulója megkapta a hadi érettségi bizonyítványt. Jelesen érett közöttük 2.

«**A Társaság**» Abból az ötletből, hogy Augustza főhercegasszony az óhajára május 15-én rendezendő hangverseny tiszta jövedelméből jó olvasmánnyal akarja ellátni a katonákat, Nádasdi Baán Achilles érdekes vezetőkötletet írt **A TÁR-**

saság legújabb számába, Tömörkény István telivér szegedi történetét írt. Dobay István színes cikket közöl a dänholmi fogolytáborról és tárcát a berlini magyar-osztrák hadügyi kiállításról. «**A császár menyei**» címmel kedvesen illusztrált rövid cikk szól Vilmos császár hat fiának asszonyairól, ezenkívül több aktuális közlemény, divatlevél, könyvszemle. Bükk Henrik és Melháné Hilf Paula szép versei egészítik ki a pompásan szerkesztett új szám tartalmát. A **TÁRSASÁG** előfizetési ára egész évre 18, félévre 10, negyedévre 5 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota-szálló.

Adomány a sárosvárm. hadiárva alapja javára. 5 kor. 50 fillért kaptunk a hadiárva alapja javára a következő levél kíséretében: „Igen tisztelt Szerkesztő úr! A mai napon postára tettem 5 kor. 50 fillért, mint tanítványaim adakozásának eredményét. Húsvéti szünidőre hazabocsátván tanítványaimat, felhívtam őket arra, hogy a szokásos húsvéti locsolásról mondjanak le s töltsék el csendben és egyszerű játékkal a két ünnepnapot. Mert nem illő a hangos és lármás locsolkodás most, amikor édesatyjuk és testvéreik távol otthonuktól, a harctéren küzdenek hazánkért és mindnyájunk boldogságáért. Azokat a filléreket pedig, amelyeket ilyenkor szüleiktől kapnak, ajánlják fel a *sárosvármegyei hadiárva alapja javára*. Felszólításomnak megvolt az eredménye. Tanítványaim, szüleik csodálkozására és öröme, a szokásos locsolkodás helyett otthon maradtak; kapott filléreiket pedig ünnepek után elhozták, hogy azokat *megyénk hadiárva részére* továbbítsam. Kérném szépen ezen összeget a **NAŠA ZASTAVÁBAN** is nyugtázni, mint tanítványaim adományát. Gergelylaka, 1916. máj. 14. Kiváló tisztelettel *Ujvári* Anna, tanítónő.”

Iskoláknak újból való megnyitása. A felmerült betegségi esetek megszüntése folytán az osztópataki állami és a tarczaszentpéteri róm. kath. el. iskolák újból megnyitottak.

Vak katonáink részére. *Lessó* Gyula tarczadobói róm. kath. elemi iskolai tanító a községben eszközölt gyűjtésből 10 koronát küldött a kir. tanfelügyelőséghez vak katonáink részére, mely összeget a tanfelügyelőség illetékes helyre juttatta.

Eperjesiek bemutató-szemléje. Az 1897, 96, 95, 94, 93, 92, 91, 90, 89, 88, 87, 86, 85, 84, 83, 82, 81, 80, 79. és 1878. évben született, Eperjesen tartózkodó B. osztályú népfelkelők bemutató-szemléje május 30. és 31-ikén (kedden és szerdán) lesz a «Zöldfa»-vendéglőben, és pedig: az eperjesi illetőségűek részére május 30-ikán d. e. 10 órakor, az Eperjesen tartózkodó és itt összeírt idegen illetőségűek részére május 31-ikén reggeli 8 órakor. A népfelkelésre kötelezettek fenti sorrendben állanak. Mindenki köteles az előző szemlérelől szóló igazolványi lapot avagy birtokában lévő más katonai okmányt magával hozni s azt a bizottságnak bemutatni.

Polgári isk. tanév korábbi befejezése. Miután a háború által előidézett rendkívüli viszonyok kívánatossá teszik, hogy a folyó iskolai év a rendes időpontnál korábban fejeztessék be, ezért a vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívta a bártfai áll. polgári iskolai igazgatóságot, tegyen meg minden intézkedést arra nézve, hogy a vizsgálatok és az iskolai év bezárásával járó egyéb munkálatok f. évi június 3-ikán elvégeztessenek, hogy ennek megtörténte után az intézet növendékei ugyanezen napon elbocsáthatók legyenek.

Könyv- és kóta-ujdonságok, művészi képeslevelezőlapok, divatos levélpapírok *Molnár Jenőnél* Eperjesen kaphatók.

Meglesz a Tátra-express. Úgy értesülünk, hogy június 10-ikén forgalomba helyezik a Tátra-expresszt azzal a kecsgetető kilátással, hogy ez a vonatpár azután már állandóan megmarad, a Tátra látogatóinak nagy öröme.

Ünnepély a sárosi hadiárva alapja javára. Május 7-ikén néhány lelkes úrileány a sároskőszegi áll. elemi iskola feldíszített helyiségében a sároskőszegi s az abosi intelligencia s a falusi, magyarul beszélő fiatalságnak népes részvétele mellett rendkívül sikerült ünnepélyt rendezett. Az ünnepély 94 kor. 90 fillérel gazdagította a sárosvármegyei hadiárva alapját. A rendezés körül Sárossy Ella és Mariska, Hatvani Irma és Mariska, Bene Emma és Szopkó Ilonka fáradoztak.

Adakozzunk az elesett hősök özvegye és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal fő pénztára, Képviselőház.

kiválóbb gyermeke... «Jó ember! — feleli neki Bredeczky —, ha fiatok jó, ha szorgalmas és nektek engedelmeskedik: úgy legyetek biztosak afelől, hogy nem fog elromolni! Bár mostan még talán nem is tudja könyv nélkül azt a mondást, hogy: Engedelmeskedjél szülőidnek!, de íme már gyakorolja, teljesíti azt és ez sokkal jobb így!»... Mikor pedig az atya további nyugtalanlására arra figyelmeztette őt, hogy ha az iskolával és az abban nyújtott tanítással megelégedve nincsen, akkor a legjobban cselekszik, ha gyermekét az iskolából kivesszi és más iskolába adja: akkor — bizonytalán távolról sem sejtve, hogy ezzel éppen ő maga milyen nagy elégtételt és elismerést nyújt a gáncsolt tanárnak — a gáncsoló atya azt kénytelen kijelenteni, hogy ő jól tudja ugyan azt, hogy jogában áll gyermekét az iskolából kivenni, de ennek eszközlése nem áll módjában, mert gyermeke már mostan is sír és jajgat, ha csak azt említi is előtte, hogy más tanítónak a kezei alá kellene mennie.

Milyen megkapó melegséggel és részletességgel írja le útirajzaiban Krakóból, a híres és oly regényesen szép búcsújáróhelyre: Kálváriára

tett (1805. aug. 14.) kirándulását, ahol minden érdekli, mindent megfigyel és lelkében mindent mérlegel. Szívükhöz szól az a megjegyzése, amely az akkori időknek az ellen a balga szokása ellen emel kifogást, hogy a bünbocsánatnyerés céljából mindenfelől összesereglett óriási embertömeget zajos falusi zenével és tűzijátékokkal kivánták szórakoztatni. Ezt megengedhetetlennek és a helyhez teljesen méltatlannak tartja, mert az a hely, amely vallási és istentiszteleti célokra van szánva: meg van szentelve! Ennek az említésénél sóhaj hagyja el kebelét, hogy vajjon az e kifogásolt szórakoztatásokra használt összeget nem lehetett volna-e sokkal jobban felhasználni akkor, ha azt a szükségét szenvedőknek adják?!... Az itt tapasztaltak közül azonban különösen megindítólag hat reá az a szegény beteges asszony, aki — mintha csak a mai rettenetes háborús időknek egy megindító jelensége és egy megtestesült magasztos hangulata volna — a búcsújáró-helyen azért kíván misét mondani, hogy egyetlen fia, akit mostan soroztak be katonának, ott a harctéren magát jól viselje és mihelyest csak lehet: jöjjön sze-

rencsésen haza!... Könnyező szemekkel mondotta reá erre Bredeczky is az «Amen-t!» és ez volt a legszebb emlék, amelyet — feljegyzése szerint — onnan magával hozott.

Nagyon jellemző egy másik útleírásában, amelyben a Wieliczkára (1805. aug. 22) tett kirándulását mondja el, hogy főképen egy magaslapon álló régi templom ragadta meg figyelmét, amely elé hatalmas hárs volt ültetve. Ez különösen tetszett neki. Nem győzi eléggé dicsérni annak szépségét és hasznosságát! A fának hatalmas lombsátora védi az épületet és védi a hívőket is. A hívők itt mintha a természet templomából lépnének be az Isten szentelt templomába!...

Igen! Bredeczky előtt a természet egy óriási templom, amely éppen olyan áhítatos hangulatot kelt lelkében a Teremtő iránt, mint az Istennek felszentelt hajléka!

Erre a legékebben szóló bizonyítékul ismét csak azokra a költői levelekre hivatkozhatom, amelyeket a Tátráról írt és amelyek egyikében oly megragadóan tudott ezeknek az érzelmeinek kifejezést adni.

Mikor fent ül a magas Tátrának egyik

**FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
KÁK □ □ LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENŐNÉL

Nemes példa. *Bálint* Dezső kurimai izr. elemi iskolai tanító növendékei örömmel elhatározták, hogy a háború tartama alatt minden hónapban legalább egyszer fognak a háborúban elesett tanítók árvái javára áldozni. Ez alkalommal 3 kor. 66 fillért gyűjtöttek össze a jelzett célra, mely összeget az iskola tanítója a kir. tanfelügyelőséghez küldötte be, honnan ez nyilvántartásba való vétel után a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbíttattott.

Intézeti hadikölcsön-jegyzés. Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet részéről a negyedik hadikölcsönre a következő jegyzések történtek, ú. m.: 1. A tanári testület az intézet ösztöndíjalapja javára, mint a tanári testület adományát, 1 drb 100-koronás hadikölcsön-kötvényt. 2. Az intézet kirándulási alapja jegyzett 4 drb 100-koronás hadikölcsön-kötvényt. 3. Az intézet kebelében alakult ifjúsági segélyegyesület jegyzett 2 drb 100-koronás hadikölcsön-kötvényt. 4. Az ösztöndíjalap 40 kor. tőkét jejtékony adományokkal kiegészítve, jegyzett 1 drb 100-koronás hadikölcsön-kötvényt. A jegyzések értéke 800 kor.

Hadizászlószeg-beszerzés. A boroszlói áll. elemi iskola tanuló, *Kaffan* Andor tanítójuk buzdítására, összegyűjtötték a hadizászlószegre a szükséges 15 koronát, mely összeget az iskola tanítója a vm. kir. tanfelügyelőséghez küldte be a zászlószegnek megrendelése céljából. A kir. tanfelügyelőség intézkedett, hogy az iskola a zászlószeget mielőbb megkapja.

A fiatakorúak figyelemmel kísérése érdekében. A tanítónak faluhelyen való többoldalú szerepkörének méltóságaképpen jelezzük, hogy a kassai kir. ítéltábla elnökének ajánlatára az igazságügyi miniszter *Faludi* Ferenc kassai állami iskolai igazgató-tanítót a fiatakorúak kassai felügyelőhatóságának tagjává, az 1918. évi december 31-ik napjáig terjedő időtartamra kinevezte.

Köszönetnyilvánítás. Az Eperjesi Takarékpénztár és az Eperjesi Bankegylet 50—50 koronát, a Sárosvármegyei Takarékpénztár 40 koronát juttatott az eperjesi izr. egyes. óvodának, mely adományokért hálás köszönetet mond az egyes. elnökség.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

hatalmas csúcsán és borzadva tekint alá a rettenetes mélységbe, amelyből mindent megremegtetni látszó dörgéssel zúg fel az óriási vízesésnek utólráhatatlan orgonája: áhítatos lelkében az örökkévalóságnak a gondolata kél és ennek nyomában azonnal az ember elmúlásának szomorú megérzése!... Oly tökéletesen nagyszerű a teremtésben a Te kezéd, mindenható Isten! — így sóhajt fel ennek a látványnak a nyomában fakadt gondolatnak a hatása alatt —, s vajjon csupán annak mesterművéről, az emberről, felekezettél volna-e meg!? Vajjon ő, aki olyan fel-emelő érzésekre és olyan nagy gondolatokra képes és akit olyan nagy művészettel teremtettél volt meg, csupán egy tűnékeny, rövid álomra teremtett lény volna-e!?... Olyanok lennének-e, mint egy üres árnyék, amelyet az éj sötétjében, a fák között feltűnő holdnak gyenge fénye vet és amely a jövő nappal már eltűnik örökre!?... Nem!... Minél inkább felszabadítjuk magunkat a földi portól és minél közelebb jutunk Hozzád, a Végtelenhez, annál tisztábban áll lelkünk előtt akaratom és szent parancsolatom, hogy Hozzád hasonlók lenni igyekezzünk, hogy Hozzád, amennyire ezt rendeltetésünk csak lehetővé teszi, törekedjünk! És ez a feladat, Te!, Legtökéletesebb!, az éveknek csupán arasznyi hossza alatt legyen megoldható!?... És ez az isteni szikra, a dolognak az örökös változásai közben, itten nyerhesse el megérlelődését!?... Nem!... Odaát, — odaát kell, hogy továbbfolytatás legyen!... A sír még nem céloz nekem! Oda, hol az örök szférák

Iskolai bizonyítványokra szóló jótékonyági bélyegek. A magyar tanítói karnak páratlan áldozatkészsége, amely a harcterek borzalmas forgatagában és a frontmögötti munkában egyaránt mutatkozik, indította a m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalát egy olyan akció megteremtésére, amely jövedelmének felhasználásánál külön tekintettel kíván lenni a nemzetért hősi halált halt tanítók özvegyeinek és árváinak fölsegítésére. A Hadsegélyző Hivatal 4-, 10-, 20-, 50-filléres és 1-koronás jótékonyági szeretet-bélyegeket bocsátott forgalomba. Ezek a bélyegek művészi kivitelűek és főragasztásra is alkalmasak. A Hadsegélyző Hivatal kéri az iskolák igazgatóságát, hogy a vezetőségük alatt álló intézetek növendékei számára a bélyegekből bizományi rendelést tenni sziveskedjenek. A jótékonyági bélyegek a legközelebbi időben kiosztásra kerülő iskolai bizonyítványokra, illetve könyvecskékre lennének felragasztandók és értékük a növendékekkel volna megtérítendő.

zeneje szól, az Orionnak roppant csillagvilágai és a Tejútnak csillagtengere felé, az Égnek erre a tájkára óhajtok eltűnni magam is! Utam a Végtelenségbe visz! Sohasem kapott meg hatalmasabban ez a gondolat, mint ebben a pillanatban!... Ott álltam az ég és a föld között! Hatalmas érzések vonzottak felfelé és gyöngéd kötelékek tartottak a földön vissza! Sírni szerettem volna ebben a boldog hangulatban! És ha a velem testvér lelkekre gondoltam, valamint az én szent kötelességeimre és hivatásomra: akkor szemeim elragadtatással pihentek a nevető földnek látásán!...

Ha változatosan rajzolva is: de szívemben, lelkében ilyen volt Bredeczky Sámuel!

Ilyen volt a lelkiképe annak, akinek az egész Lemberget gyászba borító temetésén (1812. jún. 22.) elhangzott emelkedett gyászkölteményének utolsó versszakát Bundesmann ezzel a párral végezte:

Testünk feloszlik, — lelkünk nem, soha!
Bredeczkynek is élni fog majd nekünk,
Erőt adva nemes teteteinkhez!...
... Mert Igazság! — égi fényed örök!...

És akinek a leMBERGI templomot díszítő emléktáblája olyan kevés szóval olyan felette sokat fejez ki, amikor azt mondja, hogy: «... Rövid volt életed miközöttünk, Te Megdicsőült! De nagy a száma a Te halhatatlan érdemeidnek!»

Szeressük és igyekezzünk megőrizni emlékeztetünkben ezt a szép, ezt a lelkesítő és annyira tanulságos, példaadó képet!...

Megérdemli!...

Nyugtázás. Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t. 50 koronát adományozott az Eperjesi ev. gyáminak. Nőegyletnek, mely kegyes adományaért őszinte köszönetet mond: dr. *Satehlo* Jánosné elnök, *Vogel* Béla pénztáros.

Gyógynövénygyűjtés útmutatójának kiosztása. Újabban a gyógynövénygyűjtés és értékesítés meghonosítása körüli törekvéseknek tanújelét adták a hámbori r. kath., a giráltyi áll. és a tapolyhanusfalvi izr. el. isk. vezetői az arra vonatkozó Útmutatónak kérésével, melyet a kir. tanfelügyelőség az említett iskoláknak meg is küldött. Minthogy több gyógynövény már most nemsokára, vagyis a virágzásokor gyűjtendő, azért mindazon tanítók, kiknek az Útmutatóra szükségük van, forduljanak azért mielőbb a kir. tanfelügyelőséghez.

A népies előadások díja. Az Országos Szabadoktatási Tanács az 1915—16. évi előadások után a következő tiszteletdíjakat utalványozta: Szklenár Pál keczkerkosztolányi áll. el. isk. ig. tanítónak 4 előadásért 23 kor. 86 fill.-t, Gajdos János palonczai áll. el. isk. ig. tanítónak 6 előadásért 35 kor. 86 fill.-t és Richtárcsik Gusztáv palonczai plébánosnak 4 előadásért 23 kor. 86 fill.-t.

A «Vasárnapi Ujság» május 14-iki száma különös érdekességű képeket közöl az olasz harctérről, a megszállt Albániából, egy igen szép sorozat pedig az irországi forradalom nevezetes helyeit mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regénye, Szöllösi Zsigmond tárcája és Jákó János cikke Goltz basáról. Egyéb közlemények: a húsvéthétfői felhőszakadásról s a rendes heti rovatok: a háború napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálzás stb. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 5 kor., VILÁGKRÓNIKÁVAL együtt 6 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

A Katona Otthon legújabbán a következő adományokban részesült: N. N. 2 kor. (ebből 1 kor. a klarinét beszerzésére); a theol. akad. Testület 30 kor.; Szuchovszky Gyula konviktusi gyűjtése 470 kor., legifj. Szuchovszky Sándor 50 fill., Eperjesi Bankegylet 25 kor., Lutocska Dániel 5 kor., Schréter Gyula gyűjtése 350 kor., összesen 7170 korona. A szives adományokat hálásan köszöni a Katona-Otthon nevében dr. *Deák* János. — *A klarinétot* — melynek beszerzési költségére lapunk is közvetített adományokat — a Katona-Otthon f. hó 15-ikén küldte el a harctérre Rajki András 39. tábori tarackezredbeli tüzérnek. Hogy ez lehetővé vált, azt első sorban Déri Gyuláné úrnőnek köszönhetjük, kinek szives áldozatkészsége folytán végre sikerült a szóban forgó hangszert beszerezni. Neki, valamint Déri J. úrnak (Bécs) szives fáradozásukért hálás köszönetet mond a *Katona-Otthon*.

Adományok. Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára a következő nemesszívű adományok folytak be: 50 kor.: Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t.; 25 kor.: Berzeviczy Béla és neje, Hámbor; 20 kor.: Berthold Werner cs. és kir. százados a harctérről, amelyekért hálás köszönetet mond: az elnökség.

Könyveszerzés engedélyezése. A vármegye kir. tanfelügyelője a hozzá intézett kérelemre megengedte, hogy a giráltyi áll. el. isk. könyvtára részére Palóczy Edgárnak br. Tóth brigadérosról, a Dardanellák első megerősítőjéről írt könyve beszereztesse.

Elgázolta a vonat. *Bede* Imre 67. gyalogezredbeli közkatona a minap a nagyállomás hídjánál öngyilkossági szándékból a sínek alá vetette magát. A vonat az egyik kezét teljesen széttroncsolta.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

MA

SZERKESZTIK
REMEINYIK LAJOS
WICK GYULA

A lap szellemi rész
vonatkozó közlemény
Flórián-utca 4. szám
küldendő.

Napló.

Tanteremben feltűnt nekik, hogy mondtam a célját s ő honnan jöttek ide és Kérdezték tőlem, m térkép? Mondtam, h történelmet tanulnak a többi tanszereket hogy egy ilyen kis fal tanulnak. Azt felelte nem minden faluba Őszintén bevallották akarták, milyen ny hogy magyarul, de t írni a gyerekek, m Végre visszajöttünk jelentette, hogy ma szobában aludni, ő legényiséghez. Kérte tabbak vagyunk, ha Csak arról intézked éjjel a konyhán ker hirtelen olyan érzés emberszeretettől ki Eloltottam a lámpa nem szándékoztam. E ũltében el is aludt é volna az álom, ha ne nagy sürgős-forgás; jártak, mint a méhe a szobában is külv űvegajtó volt köztünk neszt meghallottam, ő beszélték az asztalnál többször az ajtóhoz lé a kényelmetlen helyze hallottam, hogy az eg alszanak. Nem tud különösen mikor űg bútorokat tolják hely ajtóhoz jött figyelni, mertem mozdulni, ne ébrenléteket. Felizg képtelenebb dolgok f még az előbbinél is k a reggelit bevittent bútorok mind rende rámanak az űvegajtó titok előttem, mit cs a tiszték? Csak sejter a telefont a szobámb Később kihívtott az nekem egy nagy csap a hegyoldalon lefelé árkokat ásni; tisztá csengését. Egész o nem akarta észreven nem űrvendetes esem géppuskát? Ott a l ő oda megy, jöjje Szabadokotam, hogy szerszámot még látr Ekkor három lovas l ledni. Egy altiszt, aki elkialtotta magát: «A ijedtem; az altiszt ne oly emberek, mint e kozákokról borzasztó azért félek. Erre a biztatott: «Ne féljen, jönni». És tényleg házról-házra jártak s

MAGYAR KISDEDNEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS

SZERKESZTIK:
REMENYIK LAJOS ÉS
WICK GYULA.

A lap szellemi részére
vonatkozó közlemények
Flórián-utca 4. szám alá
küldendők.

KIADÓHIVATAL:
KÖSCH ÁRPÁD könyv-
nyomtató-intézete.

Előfizetési pénzek — isko-
lák és tanítók részére az
Eperjesi Lapokkal együtt
egész évre 7 korona — ide
küldendők.

A SÁROSVÁRMEGYEI NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

.... Az Eperjesi Lapok kéthetenként megjelenő melléklete.

Napló. Egy sárosmegyei tanítónő feljegyzései az orosz betörés idejéből. :: 7.

Tanteremben egy háborús térkép is volt, feltűnt nekik, hogy minek ez a térkép? Megmondtam a célját s ők ezen mutatták meg nekem, honnan jöttek ide és hogyan áll most a frontjuk. Kérdezték tőlem, mire való nekem ez a sok térkép? Mondtam, hogy a gyermekek földrajzot, történelmet tanulnak, ehhez térkép kell. Megnézték a többi tanszereket is és nagyon csodálkoztak, hogy egy ilyen kis faluban a gyerekek mi mindent tanulnak. Azt feleltem erre, hogy nálunk majdnem minden faluban jól felszerelt iskola van. Őszintén bevallották, hogy náluk nincs. Tudni akarták, milyen nyelven tanítok, azt feleltem, hogy magyarul, de tótul is megtanulnak olvasni, írni a gyerekek, mivel ez az ő anyanyelvük. Végre visszajöttünk a szobámba; itt a tiszt kijelentette, hogy ma okvetlen nekünk kell a szobában aludni, ő a hadnaggyal elmegy a legénységhez. Kértem, maradjanak, mi nyugodtabbak vagyunk, ha ők a szobában alszanak. Csak arról intézkedjék, ne járjon a legénység éjjel a konyhán keresztül. Beleegyezett. Nekem hirtelen olyan érzésem támadt, hogy nem csupa emberszeretettől kívánják ők a mi alvásunkat. Eloltottam a lámpát a konyhában, bár aludni nem szándékoztam. Édesanyám teljesen kifáradva, ültében el is aludt és talán engem is elnyomott volna az álom, ha nem lett volna a házban olyan nagy sürgés-forgás; az oroszok folyton ki és be jártak, mint a méhek a méhkasban. A tiszték a szobában is különösen viselkedtek. Vékony üvegajtó volt köztünk és így minden szót, minden neszt meghallottam, de nem értettem, mert halkán beszéltek az asztalnál. Egyszerre járkálni kezdtek, többször az ajtóhoz léptek és hallgatóztak. Anyám a kényelmetlen helyzetben erősen lélezgett, tisztán hallottam, hogy az egyik a másiknak súgta: «Már alszanak». Nem tudtam mire vélni a dolgot, különösen mikor úgy látszott nekem, hogy a bútorokat tolják helyükről. Az egyik folyton az ajtóhoz jött figyelni. Tagjaim elszibbadtak, nem mertem mozdulni, nehogy valamiképp eláruljam ébrenléteimet. Felizgatott képzelődésem a legképtelenebb dolgok fejlődését látta. Ez az éjszaka még az előbbinél is kínosabb volt. Reggel, mikor a reggelit bevittem nekik, csodálkozásomra, a bútorok mind rendes helyen álltak. Egy képrámának az üvegjét eltörték. A mai napig is titok előttem, mit csinálhattak ezen az éjszakán a tiszték? Csak sejtem, hogy ekkor rendezték be a telefont a szobámba s a bútorokkal elleplezték. Később kihívtak az udvarra, onnan mutatott nekem egy nagy csapat orosz, amint ereszkedett a hegyoldalra lefelé. Ott kezdtek aztán lövészárkokat ásni; tisztán lehetett hallani az ásók csengését. Egész odalettem. A tiszt azonban nem akarta észrevenni, hogy ez reám nézve éppen nem örvendetes esemény. Kérdezte, láttam-e már géppuskát? Ott a hegyen most kettő is van, ő oda megy, jöjjenek velem, megmutatja őket. Szabadkoztam, hogy nem kívánom ezt a gyilkos szerszámot még látni sem. Nevetett és indult. Ekkor három lovas láttunk a bokrok felől közelíteni. Egy altiszt, aki szintén ott állt mellettünk, elkiáltotta magát: «Ah, kozáci!» Rendkívül megijedtem; az altiszt nevetve szólt, hogy ezek épp oly emberek, mint ők. Tudom, feleltem, de a kozákokról borzasztó híreket hallottam már és azért félek. Erre a kapitány visszafordult és biztatott: «Ne féljen, ezek nem fognak az iskolába jönni». És tényleg nem jöttek, de a faluban házról-házra jártak szénát harácsolni.

Kárpáti-napra.

Irta: Fleischmanné Frank Júlia.

«Nem úgy van már, mint volt régen,
Nem az a csillag ragyog az égen.»

Nagyot fordult a világ kereke a közelmúltban, de azért az a joga megmaradt a magyarnak, hogy sírva vigadhasson. Midőn Európa lángborult, a haza is fegyverbe szólította fiait, ment a honvéd a hazaszeretetet szent lángjával szívében, vonakodás nélkül, büszkén, álmódzó, rajongó lélekkel, pántlikásan, virágosan, bátran, mint ahogy illik a magyar honvédhez. Láttam a hadrakelt ifjúságot, siralom volt a szívében, de a szája dalt zengett. Ezt a kis katonanótát hallottam tőlük:

«Magyarország körül van kerítve,
Kösziklából van a kerítése,
Kösziklából van a kerítése,
Ugy-e muszka, nem jöhetsz be tőle!»

A kis dal nagyban megkönnyíti ünnepélyünk jelentőségének megmagyarázását. Mielőtt azonban ahhoz hozzáfognék, jertek közém kicsi tanítványaim és adjunk hálát egy szívvel, egy lélekkel a népek és nemzetek sorsát vezérlő nagy Istennek, hogy hazánk északi és keleti részére helyezte a Kárpátok hófedte bérceit, fenséges, változatos hegyláncait — védőbástyául. Illő tisztelettel tekintsetek a Kárpátok szikláira felé, mert azok óvtak meg bennünket a hatalanság keserű kenyerétől. Míg éltek, el ne feledjétek, hogy a Kárpátoknak köszönhetitek, hogy «áll Buda, él magyar még». Magyar lélek! Beszokszodátok magad a Kárpátok, immár nekünk történelmileg is fontos, nevezetes tetői, hegyei és erdeibe, azokba az erdőbe, «melynek minden fája történetet mondó emlék, egy erdő telve ünnepélyes suttogással, hol a lombnak szelleme van, hol a fűszál emlékszik, hol a geszt sarjadékaiban a hősök piros vére szívárogo, hol a zöld moha álmokat lát, a zúgó lomb kibeszéli azokat!» Valahányszor eszetekbe jut a mi védőbástyánk, a Kárpátok, ugyanannyiszor ártatlan gyermeki szívetek egész hálájával emlékeztetek meg a hazájukért oly ifjan elköltözöttekről!

Van ugye e köztetek, aki emlékszik reá, hogy 1914. év nyarán megkezdődött ama nagy földindulás, Európa egén véres fekete fellegek és napfogyatkozás volt észlelhető. Aztán lángborultak az országok, égtek falvak és városok, földönfutóvá lettek népek és nemzetek, csapra lett ütve az embervér, az anyák igaz szívbéli szeretettel felnevelt daliás fiait összetaposták az ellenség lovainak patkói. Jöttek véres, szomorú napok, még a feketénél is feketébb csillagtalan éjszakák, ránk nehezedett az Isten keze, szárnyrakelt a pusztulás angyala.

Európa áldatlan, nagy háborúba keveredett! Ünnepélyünknek azonban nem az a célja, hogy veletek Európa háborújának eseményeit megismertessem, hanem el akarom mondani ennek a mi szegény, rokontalan, elszigetelt kis hazánknak, ennek a fájdalmas földnek itt alattunk és hűséges fiainak küzdelmét, midőn Európa szörnyetegje, az orosz, el akarta venni tőlünk ezt a mi vérrel szerzett, ezeréves szép honunkat.

Egyszer csak hírül hozták az ujságok, hogy a Kárpátok taraján áll már az orosz. Nagyot dobbant arra a hírre alattunk a magyar földnek a szíve. Ezért az imádott rögzert reszketést érzett minden csepp vérével az igaz magyar. A harc képes férfiú pedig meg volt győződve arról, hogy számára csak egyetlenegy út vezet

a becsület felé, az az út, amely a Kárpátok szorosaihoz vezet.

Veszélyben volt a haza!! Odaadta a magyar anya fiát, mert még a fiánál is jobban szereti hazáját.

«Támadtak hősök,
A vitézség herosz-világa visszatért,
Mosolyogva mondja az anya fiának:
Eredj fiam! Halj meg a honért!»

(Folyt. köv.)

Gyakorlati pedagógia.

Mintalecke.

Szántás, vetés, boronálás.

Szemléltető tárgyalás az I. osztályban.

I. *Kapcsolás:* A kerti munkákról a mezei munkákra térünk át. A mezei munkás a szántóvető.

II. *Új anyag:* Az eke. Igavonó állat. A szántás. Varjú, pacsirta. Vetés. Boronálás. A föld okos megmunkálása.

III. *Összefoglalás:* A legelső fontos mezei munka a szántás-vetés, azután következik a többi.

Tananyagok: Eke, boronakís mintája, néhányféle vetőmag (búza, rozs, kukorica), a szántás-vetés boronálást ábrázoló szemléltető falikép. Esetleg kirándulás a szántóföldre, ami az egész eljárást is megelőzheti.

Előkészítés: Gyermek, megtanultuk ugyebár, hogy hogyan kell művelni a kertet és hogy mi mindent termeszthetünk stb.

Tegnap pedig kirándultunk a mezőre, hogy megnézzük, micsoda munkákat végeznek ott az emberek tavasszal.

Azt már tudjátok, hogy miféle növényeket szoktunk a konyhakertben termeszteni; de ma azt fogjuk megtanulni, hogy hogyan szerezzük a kenyérnek valót.

Miből is süti édesanyád a kenyeret? De vajjon a liszt miből lesz? Helyes, ezt is tudjátok már.

Mindennap eszünk kenyeret, sok gabonára van szükségünk. A gabonát azonban nem lehet a konyhakertben termeszteni, annak ugye sokkal nagyobb hely kell. Azt tehát csak a szántóföldön lehet termeszteni.

Láttuk ugyebár a multkor, hogy veteményezés előtt felásták a kertet. A szántóföldet is föl kellene ásni; de mivel az igen lassan menne, ott másképpen török fel a földet.

Mit láttál ott tegnap N dolgozni?

(Láttam, hogy szántottak, vetettek az emberek. Mihály bácsi boronált.)

Hát még mit láttál N.? (Láttam, hogy Kis Jancsi az ökrök előtt ment ostorral és hogy a barázdából madarak szedték a férget.)

Tárgyalás. No ugyebár, hogy milyen sok hasznos dolgot láttunk a mezőn.

De hogy az kis buksi fejtekben még jobban megmaradjon, ma újra a szántás-vetésről fogunk beszélni.

Mivel is szántják fel a földet N.?

(Felmutatok egy kis ekét.) Nézzétek gyerekek, mi ez!

(Eke! Jaj, de szép! Beh furcsa kis eke!)

Lássátok, éppen úgy van összeállítva, mint a nagy eke. Ez a szárva, a vasa, a háta, a kereke, a rúdja. (Elmondják néhányan, majd együtt) (Egy gyermek: Ni, oda fogják be az ökröt, vagy a lovat. De jó is lenne, ha volna hozzá olyan csepp kis eleven állatunk is!)

Jó bizony, mindjárt szánthatnánk vele apró kis barázdákat a homokba. El is vethetők bele

ezt a kis búzát, meg ezt a rozstot itt. (Mutatom, kérdezgetek.)

Mert az eke barázdákat vág fel a földből; láttátok ti azt tegnap jól, milyen szépen sorban lettek a barázdák az eke után!

De most mit gondoltok, miért kell a földet felszántani? (Kérdésekkel támogatva:) Azért kell a földet felszántani, hogy kipusztuljon a gyom, hogy felpuhuljon a föld, hogy átjárhassa a nedveség, a levegő és a melegség, hogy el lehessen bele vetni a magot, hogy puha ágya legyen a gabonaszemnek. (Feleletek.) (Folyt köv.)

Egyesületi élet.

Felvétel az eperjesi Tanítók Házába.

A Sárosvármegyei Általános Népevelő-egyesület által Eperjesen (Széchenyi-u. 10. sz. alatt) létesített Tanítók Házába szept. 1-jétől 40 tanuló vétetik fel bennlakásra és teljes ellátásra. Nevezett internátusba elsősorban oly tanítók, lelkészek Eperjesen középiskolát, tanítóképződet, vagy jogakadémiát látogató fiúgyermekei vétetnek fel, akik a Sárosvárm. Ált. Népevelőegyesületnek rendes tagjai. Ha a bennlakók száma az egyesület rendes tagjainak fiúgyermekéből ki nem telnek, az üres helyekre az esetben oly sárosvármegyei körjegyzők, vagy jegyzők Eperjesen tanuló fiai vétetnek fel, akik az egyesületnek rendes, illetőleg fizető tagjai és akik a Tanítók Háza érdekében buzgólkodtak, illetve annak érdekeit támogatták. Ha azonban fentnevezetteknek gyermekei sem foglalnak el az összes helyeket, úgy a felügyelő-bizottság az egyesületen kívül álló tanítók (óvók), vagy bármilyen tisztességes társadalmi állással bíró polgár gyermekét is felveszi. A növendékek után fizetendő havi díj az élelmiszek drágaságához képest a felvétel alkalmával fog megállapítani s a kedvezmények is ehhez képest fognak az illetőknek adni; általában az elbírálásnál csupán az önköltségek vétetnek számításba s ez szerint tehát, amennyiben a beszerzési árak kisebbek lesznek, ehhez képest a havidíjak is leszállyíthatnak. Ezenkívül az összes felvett tanulókat kötelesek a tanév elején 5 kor. orvosi díjat és az éves eszközök használatáért évi 2 koronát fizetni. A mosás külön fizetendő; azok, akik az internátusban óhajtanak mosatni, darabszám szerint fizetnek. A felvétel iránti kérvények a Tanítók Háza felügyelőbizottságának címezve, legkésőbb július 15-ikéig a Tanítók Háza gondnokságához, Eperjes, Széchenyi-u. 10. szám alá terjesztendő be. Eperjes, 1916. május 15. *A Sárosvárm. Ált. Népevelő egyesület elnöksége.*

Körlevelek.

1491—1916. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjéről. Sárosvármegye területén lévő többtanerős áll. elemi iskolák igazgatóihoz.

A m. kir. vall- és közoktatásügyi miniszter úr f. évi április 8-ikán 45,781—1916. VII/c. sz. alatt hozzám a következő rendeletet intézte:

„A dr. Biesalski Konrád orvosnővér által írt és gr. Bethlen Baláznén sz. Jósika Beatrix bárónő által fordított s a magyar viszonyokhoz alkalmazott *«Rokkant katonáink jövője, orthopédiai kezelésük és munkaképességtételük»* című füzet tankönyvetének nagyobb állami népispolai részére az illető iskola költségvetésének jövedelmi feleslege (megtakarítás) terhére megszerzendő és a tanítói könyvtárba elhelyezendő.

A füzet ára egy korona. A megrendelések gr. Bethlen Baláznénéhoz (Ároklajka, Szolnok-Dobokavármegye) küldendők. A jövedelem a Beszterczeni és Désen állított rokkantház felszerelésére fog fordíttatni.”

Miről Címet tudomás végett azzal értesítem, hogy a fentebb említett füzet fedezet esetén az iskolai könyvtár részére beszerzendő és annak megtörténte hivatalomnak bejelentendő.

Eperjes, 1916. május 8-ikán. *Szabó Elemér s. k., kir. tanfelügyelő.*

1567—1916. sz. Sárosvármegye kir. tanfelügyelőjéről. Sárosvármegye területén lévő összes el. iskolai igazgatókhoz, tanítókhöz, tanítónőkhöz, valamint óvónőkhöz.

Sárosvármegye árvászéki elnöke a vármegye közönségéhez felemelő kéréssel fordult oly irányban, miszerint létesítsük és növeljük a sárosvármegyei hadiárva alapját. A meggyőző érvekkel előadott kérelmet egész terjedelmében

olvashattuk az EPERJESI LAPOK ápr. 20-ikán megjelent 17-ik számának vezető-helyén.

Mint hogy az említett lapot a MAGYAR KISDE-NEVELÉS ÉS NÉPOKTATÁS vm. hivatalos tanügyi közlönyvel együtt kapják az iskolák és az óvodák, azért azt hiszem, hogy szükségtelen a különben is már teljes egészében leközlött kérelem tartalmát ismertetni, amelyből mindannyian meggyőződést szerezhetünk a sárosvármegyei hadiárva alapja létesítésének fontosságáról és szükségéről. A harctéren elesett apák feláldozott legnagyobb kincsüket: életüket a haza és mindnyájunk boldogulásáért, méltán elvárhatják tőlünk is, hogy mi, itthonmaradtak szintén tegyük meg a reánk háruló kötelességeket és védelemben, támogatásban részesítsük árván hagyott gyermekeiket. Teljesítsük tehát e téren is híven és legnagyobb buzgalommal feladatainkat s mutassunk rá a lakosság körében felvilágosítással és példaadással, mi a teendő a hátramaradt árvákkal szemben. Felhívom tankönyvtém tanítókat, hogy a legszélesebb körben fejtsék ki közreműködésüket a megjelölt cél sikere érdekében s az adományokat, valamint általában a gyűjtött összegeket közvetlenül hivatalomhoz küldjék be, mely pénzeket én azzal fogom a várm. árvászéki elnök úrhoz továbbítani, miszerint abból méltó részt juttasson a megyénkbeli hadban elesett tanítók árvái javára is.

Eperjes, 1916. május 9-ikén. *Szabó Elemér s. k., kir. tanfelügyelő.*

Irodalom.

Sárosvármegye földrajza. Miként már annak idején közöltük, *Szabó Elemér*, vármegyénk kir. tanfelügyelője megírta Sárosvármegye földrajzát a vármegyei elemi iskolák III. osztálya számára. A könyvnek kinyomatása azonban a felmerült akadályok miatt mindeddig késett, aminek folytán a kis munkába a háborús események is helyi vonatkozásokban be voltak vehetők. Értesülésünk szerint a földrajz már nyomás alatt van, úgy, hogy a jövő tanév elején használatba lesz vehető. Vármegyénk kir. tanfelügyelője már itteni működése kezdetén gondolt a földrajz megírására, s hogy hű képet adjon a megye földrajzi adatairól, kétség-telenül jelentékenyen elősegítette azon körülmény, hogy hivatalos iskolalátogatásai folytán alkalma volt az egész vármegyét közvetlen szemlelétből is megismerni. Kir. tanfelügyelőnk eredeti magyaros nyelvérzékével megírt és sok szép képpel ellátott könyvére máris felhívjuk kortársaink figyelmét. A földrajzot a Lampel Róbert-féle elsőrangú könyvkereskedő cég adja ki (Budapest, VI., Andrásy-út 21.), ami megbiztosíték arra nézve, hogy a könyv kiállítása is a jelen technika vívmányai alapján fog történni. Megemlíthetjük még, miszerint gondoskodás történik, hogy az eredeti magyarsággal és modern pedagógiai érzékkel megírt és sok szép képpel is díszített könyvecské a vármegye összes könyvkereskedéseiben is kapható legyen.

Hírek.

Figyelmeztető. 1. A hadikölcsön-jegyzés határidejének lejártával (május 23-ika) a vármegye tanítószága által részletes jelentés teendő a kir. tanfelügyelőségnek az elért eredményről, vagyis hogy mennyi hadikölcsönt jegyzett az iskola tanítója (tanítói), továbbá az ifjúság és az iskola hatása alatt a lakosság, mely adatokat a kir. tanfelügyelőség kimutatásba foglalva terjeszti fel a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz. 2. A *Kárpátok napjának* megtartásáról és az ez alkalommal gyűjtött összegről szóló s még be nem küldött jelentések a legsürgősebben be-terjesztendők a kir. tanfelügyelőséghez. 3. A *madarak és fák napjának* megtartásáról valamennyi el. iskola részéről teendő jelentés a kir. tanfelügyelőséghez, és pedig a NÉPTANÍTÓK LAPJA április 13-ikán megjelent számában feltalálható kérdő-ív felhasználásával. 4. A *békenap* megtartásáról külön jelentés teendő a kir. tanfelügyelőségnek.

Hadikölcsön-jegyzés. Serényen folyik a vármegye tanítószágának a közreműködése a negyedik hadikölcsön-jegyzése érdekében. Ezúttal a következő adatokról adhatunk számot: *Székely Pál* kecskerkosztolányi áll. el. isk. igazg.-tanító minden lehető elkövetett működési helyén, hogy a földművelő lakosság között minél többeket jegyzésre bírjon. Az elért eddigi eredmény

6500 kor., mely összeget a kecszerpeklényi posta-hivatalnál jegyezték. *Kostis* Ferenc pécsújfalvi áll. el. isk. igazg.-tanító újabb 1800 kor. jegyzést gyűjtött. *Kacsmar* György szinyefői g. kath. el. isk. tanító közreműködésével 1400 kor. hadikölcsön-jegyzés történt, míg maga a tanító a jelen alkalommal 1250 kor.-t jegyzett. *Bálint* Dezső kurimai izr. el. isk. tanító rábeszélésére eddig 3000 kor. jegyzés történt, míg a tanító 500 kor. t s a leánya 100 kor.-t jegyzett. Ezenkívül a tanító az ottani lelkészrel együtt járja be a községet a hadikölcsön sikere érdekében. *László* Izsák, a giráti áll. el. isk. h. ig.-tanítója eddig 700 kor. hadikölcsön-jegyzést szerzett. *Szabó* István orkútai áll. el. isk. tanító közreműködése által a környékbeli kisgazdák eddig 6000 kor.-t jegyeztek s reméli, hogy a határidőig még többen is fognak jegyezni. *Lessó* Gyula tarzadobói r. kath. el. isk. tanító buzdítására a községben 5000 kor.-t jegyeztek. *Mikulás* Andor margonyai ág. h. ev. el. isk. tanító állandó tevékenységet fejt ki a hadikölcsön-jegyzés érdekében, mely célra ő maga 350 kor.-t szállított be a postatakarékpénztárba; a lakosság jelentékenyebb összegű jegyzést tett a helyi körjegyzőségnek, mely siker fokozását a tanító közreműködésével előmozdítani törekszik. *Kohn* Dávid tapolyhanusfalvi izr. el. isk. tanító a IV-ik hadikölcsönre 100 kor.-t jegyzett.

Tanítók özvegyei és árvái javára.

Nagel Samu sebeskellemesi izr. el. isk. tanító az április 11-ikén megtartott nemzeti ünnepen gyűjtött összegből 9 kor.-t, továbbá Firtók Vladimir radoskői g. kath. el. isk. tanító 4 kor.-t, Szigethy Ilona bártfai alapítványi óvónő 5 kor.-t, Kizák Irén szedliczei áll. el. isk. tanító a szülők és a növendékek körében eszközölt gyűjtésből 5 kor. 75 fill.-t s Lessó Gyula tarzadobói r. kath. el. isk. tanító a községben eszközölt gyűjtésből 50 kor.-t, míg Kohn Dávid tapolyhanusfalvi izr. el. isk. tanító az első hadikölcsönre jegyzett 50 koronás kötvényének f. é. május 1-jén esedékes 1 korona 50 fillér értékű szelvényét küldte be a kir. tanfelügyelőséghez a hadban elesett magyar tanítók özvegyei és árvái javára. Az ekként befolyt adományokat a kir. tanfelügyelőség nyilvántartásába való vétel után a NÉPTANÍTÓK LAPJA szerkesztőségéhez továbbította.

Nyilvános nyugtázás a Sárosvármegyei Általános Népevelő-egyesület pénztárába befolyt tagdíjakról.

Kohn Dávid 250 K, Köhler József 250 K, Kostis Ferenc 250 K, Neurohr Vilmos 250 K, Barbierik Emil 250 K, Karaffa Sándor 250 K, Schimkó Katalin 250 K, Csanádi János 250 K, Riják Endre 750 K, Szabó István 750 K, Polivka János 250 K, Kaffan Andor 250 K, Bátor Stefánia 5 K, Szereday Károly 1050 K, Pataki István 250 K, Mangesius Mária 5 K, Komaniczky Pál 250 K, Schwartz Gyula 750 K, Spenik László 250 K, Csizsárik Vazul 750 K, Kotosz Róza 250 K, Belcsik Jánosné 750 K, Drács János 10 K, Gurkó József 10 K, Miklósné D. Mária 550 K, Bihun János 250 K, Zelény József 250 K, Petriska Győző 250 K, Schönwitzky Gyula 250 K, Schimkó János 250 K, Kerekes Ilona 750 K, Kizák Irén 250 K, Kohn Dávid 5 K, Dúzs Róza 750 K, Szeghő István 250 K, Deme Antal 750 K, Rezy Margit 750 K, Krajczér Endre 750 K, Hegedűs Pál 750 K, Mikulás Endre 750 K, Hegedűs Margit 250 K, Hatala Ferenc 250 K, özv. Langer Vilmosné 250 K, Kiszely Lajos 250 K, Rausnitz Mór 250 K, Csatári János 250 K, Halykó Antal 250 K, Habermann József 5 K, Gancz Lajos 750 K, Engländer Mór 750 K, Uram Péter 1250 K, Kazinczy Boriska 250 K, Starman S. 250 K, László Izsák 250 K, Vrablovich Miklós 5 K, Diószeghy Emma 5 K, Andrassy András 3550 K, Csehy Szeréna 5 K, Richtarcsik János 750 K, Richtarcsik Jánosné 750 K, br. Ghillány Mária 5 K, Gleviczky Gusztáv 550 K, Lénarth Ilona 250 K, Schlosser Gizella 8 K, Podleszny Etel 5 K, Sitányi Mária 5 K, Karaffa Sándor 150 K, Kots Mária 250 K, Zsedényi Géza 5 K, Zsedényi Gézané 5 K, Voloszinovics Mária 750 K, Pribula János 250 K, Varga Ilona 5 K, Ravasz Irén 950 K, Szkurkay Manó 250 K, Marschalkó Vilmos 250 K, Becsky Mihály 250 K, Girgásch Dezső 250 K, Girgásch Dezsóné 250 K, Lasztókay Mária 250 K, Kozák Henriette 250 K, Sommer Ilona 250 K, Klein Mór 250 K, Kernásevics János 5 K, Kabos Miklós 250 K, Stefanyák Róbert 5 K, Oleár Szilárd 5 K, Stávorszky Ferenc 5 K, Juhayné Marossi Juliska 5 K, Szourál János 250 K. *Fleischmann Mór*, egyesületi pénztáros.

Háborús délután.

Már oly sikerült és olyan meleg élelőlyő ünnepélyt, mint amelyet a polgári leányiskola rendezett a női kereskedelmi tanfolyam és növendékeinek közreműködésével és 14-ikén d. u. 3 órakor a Kolben. Maga az ünnepély jótékonyan egybegyűjt pénzüsszeggel a hadiárva javára gyűlt össze. A Bellini—Rossini: «Nyitány»-sen, átérzéssel és gondos készlet Czigelbrier Hajnalka és Szán A tapsvihart arató zeneszámot p. i. t. szavalata követte. Szép Eadta elő belső átérzéssel, könnyű szavalóképességgel. Sok elismnunk a polgári leányiskola és énekkarának, mely Schubert: teátred» c. énekszámot adta tással és varázssal, Hoffmann Césével. A negyedik pont Szla szavalata volt. Háborús költen megkapó elevenséggel, drámai séggel és kiváló technikával. tekintetben kifogástalan progötödik. Hatkezes zongorajáték Lenke, Zathureczky Erzsé és p. i. t. adtak elő. A zenesz«Bánk bán, Reminiscence» gyhangulata volt, melynek biztos való lejártszását élénk tapsarad A következő szám melodráma Lenke adott elő mély lelki át Olga tanárnő zenekísérete. Heidelberg-Hetvényi: «Imá címe ennek a sokat kifejező, előadott költeménynek. Az a legkimagaslóbb pontja volt az allegorikus kép, amit 40. adott elő. A kis, szindarabs kifejező mű Tordai Grail Erz a hazáért» c. jelképes, költői különféle apró jelmez mindm vonás Magyarország ethnoló radandó emlékü párbeszéd karakterisztikus gondolat a ségű és nyelvjárású, de mi érzésű leányok ajakán a Ha ségének felragyogása érde megnyilatkozó érzület egyt Hungária pszichéjének. F személyesítője Flórián Kat pélyes komolyságát bájosá tette az a sok tipikus lea tettekrekeszen övezte körül. élvezetes és gyönyörködte sokáig ott fog élni, mint hetetlen emlék, a nagy közt fényes sikeréért mindenek gyermekek szorgalmán és Emma polgári-iskolai taná kimélve, rajta volt az ünne mértékben ki is vívott. A magyar jelmezes leányka 67. gyalogezred harctérre átadott egy zászlót, mely himezték a mostani háb Felülfizetések: 40 K: Földes Samu perselygyűjt dr. Piller Dezső; 16 K: Draskóczy Lajos, Fara Károlyné, Gömör Ján László, Saguly József, 9 K: Meliórisz Ilka; 7 6 K: Wollner Mórné, Dezsóné, Benigny Erv özv. dr. Hoffmann Adolf Árpádné, Tauth Viktor Mikulik Lajos, Kún M Schmidt Gyula, Vogel

Háborús délután. Már régen nem láttunk oly sikerült és olyan meleg érdeklődés között lefolyó ünnepélyt, mint amelyet az eperjesi ág h. ev. polgári leányiskola rendezett a vele kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam és az elemi iskola növendékeinek közreműködésével május 13-ikán és 14-ikén d. u. 3 órakor a Kollégium dísztermében. Maga az ünnepély jótékony célú volt: az itten egybegyűlt pénzösszeg a vak katonák és hadiárvaik javára gyűlt össze. A műsor első pontja Bellini—Rossini: «Nyitány»-a volt, mit kedvesen, átérzéssel és gondos készültséggel adott elő Czigelbrier Hajnalka és Szánik Aranka p. i. t. A tapsvihart arató zeneszámot Molcsányi Mariska p. i. t. szavalata követte. Szép Ernő: «Imádság»-át adta elő belső átérzéssel, könnyedséggel és kiváló szavalóképességgel. Sok elismeréssel kell adoznunk a polgári leányiskola és a ker. tanfolyam énekkarának, mely Schubert: «Mindent, hazám teérted» c. énekszámot adta elő kiváló precizitással és varázssal, Hoffmann Olga tanárnő vezetésével. A negyedik pont Szlávik Márta p. i. t. szavalata volt. Háborús költeményeket adott elő megkapó elevenséggel, drámai erővel, színező készséggel és kiváló technikával. Bájós és minden tekintetben kifogástalan programszám volt az ötödik. Hatkezes zongorajáték volt, melyet Peskó Lenke, Zathureczky Erzsébet és Zathureczky Jolán p. i. t. adtak elő. A zeneszám Erkel—Krapil: «Bánk bán, Reminiscence» gyönyörű szimfonikus hangulata volt, melynek biztos kézzel és átérzéssel való lejátszását élénk tapsáradat és ováció kísérte. A következő szám melodráma volt, melyet Peskó Lenke adott elő mély lelki átéltséggel, Hoffmann Olga tanárnő zenekísérete mellett. Várady—Heidelberg—Hetvényi: «Imádkozik a király» a címe ennek a sokat kifejező, kedvesen és melegen előadott költeménynek. Az utolsó, egyszersmind a legkimagaslóbb pontja volt az ünnepélynek az az allegorikus kép, amit 40 polgári iskolai tanuló adott elő. A kis, színdarabszerű, eleven és sokat kifejező mű Tordai Grail Erzsébet: «Hungária leányai a hazáért» c. jelképes, költői darabja volt. A sok különféle apró jelmez mindmegannyi tipikus ecsetvonás Magyarország ethnológiájában; a sok maradó emlékü párbeszéd pedig mind egy-egy karakterisztikus gondolat a különböző nemzeti-szerű és nyelvjárású, de minden ízében magyar-érezésű leányok ajakán a Hazának virulása, dicsőségének felragyogása érdekében. A szavakban megnyilatkozó érzület egyúttvé miniatur képe Hungária pszichéjének. Hungáriának a megismerésétől Flórián Kató volt, akinek ünnepélyes komolyságát bájos, eleven, rugékonnyá tette az a sok tipikus leányarc, mely hódolva, tettekesen övezte körül. Minden tekintetben élvezetes és gyönyörködtető volt ez a szám, mely sokáig ott fog élni, mint valami kedves, felejtethetetlen emlék, a nagy közönség szívében. A darab fényes sikeréért mindenekelőtt elismerés illeti, a gyermekek szorgalmán és ambícióján kívül, Jelenik Emma polgári-iskolai tanárnőt, aki fáradságot nem kímélve, rajta volt az ünnepély sikerén, amit teljes mértékben ki is vívott. A darab végén az egyik magyar jelmezes leányka (Draskóczy Virginia) a 67. gyalogezred harctérre induló menetszázadának átadott egy zászlót, melyet az iskola növendékei himezték a mostani háború emlékezetére.

Felülfizetések: 40 K: Bujanovics Gyula; 43 K: Földes Samu perselygyűjtése; 20 K: Péchy Elekné, dr. Piller Dezső; 16 K: dr. Szehtlo János; 10 K: Draskóczy Lajos, Faragó József, dr. Flórián Károlyné, Gömör János, Kapy Gyula, Bielek László, Saguly József, Magyar Lányok Köre; 9 K: Meliőríz Ilka; 7 K: Badjura alezredes; 6 K: Wollner Mórné, Mayer Stefi; 5 K: Erőss Dezsőné, Benigny Ervinné, Kissóczy Mátyás, özv. dr. Hoffmann Adolfné, Hoffmann Olga, Pálesch Árpádné, Tauth Viktorné, Ev. Theol. Testület, Mikulik Lajos, Kún Mancsi, Gyuri, Karcsi, dr. Schmidt Gyula, Vogel Béláné; 4 K: Renvers,

özv. Adriányi Kálmánné, Vadász Ignácné, Bein Simonné, Singer Margit, Landsmann Margit, dr. Kakúsz Béla, dr. Maléter István, Mayer Endre, Halbsch Gusztáv; 3 K: dr. Balpatak Imre, dr. Mosászky István, Schönwiesner János, özv. Kósch Árpádné, Gönczy Gábor, Propper Adolfné, Lehotzky Egyed, Glasner Mór, Gubcsó Gyula, Kribel Elek, Földes Samu, dr. Székely Hermann, N. N.; 250 K: N. N.; 2 K: Szabó Elemér, dr. Rácz Dezsőné, Gregor Endre, özv. Czapári Antalné, Farkas Lajos, dr. Holénia Gyula, dr. Mária Béla, Toperczer Géza, Hartmann Gyula, Bánó Árpád, Liptai Lajos, Kaluzsa József és neje. Paszternák Manóné, Konyári Béla, N. N., N. N.; 150 K: Huszovszky Lajos, Oszvald László, Popp Fülöp, Gubcsó Gyula, N. N.; 1 K: Feketéné Hoffbauer Izabella, özv. Czigelbrierné, Spiegel Ervin, Sziklai Henrikné, Szojka N.-né, dr. Oszvald Tivadarné, dr. Strausz Zsigmondné, Bertha Mária, Havass N., Hartmann Gizella, özv. Kósch Arturné, Körtvélyessy Béla, Szehtlo Ervin, Gaul N.-né, Eisenstädter Lipótné, Molitorisz Mariska, Barts Gusztá, Kuliffayné, Tomasek Amália, Késmárszky Berta, Czigelbrier Róbert, Schroepfer Antal, N. N., N. N., N. N.; 50 fill.: Hőnel, Holvay, Eisenschimmel Olga, Raáb Gy., N. N., N. N., N. N. — A két előadás összes bevétele 1152 kor. 29 fill.; a tiszta jövedelemből 100 kor. a tanítói árvaik javára, 143 kor. az Az Est útján a vak katonák részére a központba küldetett; 200 kor. a sárosvármegyei hadiárvaik alapja javára és 530 kor. 6 fill. az Eperjesi szab. kir. város hadiárvaik alapja és a vak katonák javára a városi pénztárba szolgáltatott be.

Hiába keres,

sehol sem talál jobb
s olcsóbb, a táborba
küldendő csomagokra
egyedül alkalmas

vízmentes csomagolópapírost,

mint

Kósch Árpád

könyvnyomdai műintézet ::
papir- és írószerraktárának
üzletében :: Eperjesen.

Lopás. Török Gyuláné, tanár neje bejelentette, hogy a lakásából ismeretlen tettes egy felöltőt elloptott. A tettest a rendőrség Grejtak Mátyás személyében, ki rovott múltú csavargó napszámos, kinyomozta és átadta a kir. ügyészségnek.

Az eperjesi jogakadémián az 1916—17. tanév I-ső felére a beiratások 1916. szept. 1-jétől 12-ikéig tartanak. Utólagos felvételnek szept. 13—15. napjain dékáni, azután pedig tanári-kari engedéllyel, legkésőbb okt. 14-ikéig, lehet helye. Jelentkezéseket, illetve előjegyzés iránti kérvényt a jogakadémia dékáni hivatala már június 10-ikétől kezdve elfogad. Az előadások szept. 16-ikán kezdődnek. Az első félév december 20-ikán végződik. A beiratás érettségi bizonyítvány avagy leckekönyv alapján történik. Rokkant katonatisztek a minisztérium rendelete értelmében érettségi bizonyítvány hiányában is rendes hallgatókúl beiratkozhatnak s a négyévi tanfolyam megrövidítésére is igényt tarthatnak. Az alapvizsgálatok határideje szept. 1-jétől 15-ikéig terjed. Államtud. és jogtud. államvizsgálat a tanév folyamán bármikor tartható. A félévi tandíj 50 kor. Méltánylást érdemlő esetben a tandíj a félév folyamán is befizethető. Evang. lelkészek, tanárok és tanítók fiai, tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra, minden további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részesülhetnek a Kollégium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmes felszerelt tápintézet kedvezményeiben; ebéd- és vacsoráért — tekintettel a háborús drágaságra — az egész tanévre 250 kor. fizetendő. Joghallgatók havonként is beiratkozhatnak, mely esetben ebéd- és vacsoráért 30 kor., a reggeléért 3 kor. fizetendő. Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, tápintézeti díjengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező Jogász-segélyegylet támogatására. A jogakadémiai ifjúsági valamint a kollégiumi nagykönyvtár — az utóbbiban nyilvános olvasóterem is — a hallgatóság rendelkezésére áll. A költséges és esetleg káros nyilvános helyek mellőzhető céljából a jogakadémián napilapokkal és jogi szaklapokkal felszerelt olvasókör (jogászkaszinó) van berendezve, mely reggel 8 órától este 8 óráig az ifjúság szórakozására szolgál. A joghallgatók az előadási órákon kívül alkalmaztatást nyerhetnek ügyvédi irodákban s hivataloknál. A szünidőben mindenemű felvilágosítással, így különösen beiratás, irodai alkalmaztatás, lakás és ellátás, valamint a hadbavonultaknak nyújtható kedvezmények tekintetében, levélbeli megkeresésre is szívesen szolgál a jogakadémia dékáni hivatala. A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi Kollégiumának jogakadémiáján, a hazai ág. hitv. ev. egyház ez egyetlen ilyenmű tanintézetén, az 1915—16. tanév alatt 150 hallgató volt beírva, úgy hogy a hallgatóság létszáma tekintetében ez a tanintézet a hazai nyolc jogakadémia között az első volt. Az arra illetékesek ideiglenes végbizonyítványt az I. félévben már nov. 8-ikán, a II. félévben már ápr. 20-ikán kaphatnak s annak alapján az egyetemeken azonnal szigorlatra jelentkezhetnek. Úgy ezek, valamint katonai, távozási és végbizonyítványok írásbeli avagy szóbeli megkeresésre a dékáni hivatalban haladéktalanul kiadtnak. Több joghallgató részéről ösztöndíjban, a segélyegylet támogatásában, tandíj és tápintézetidíj engedezésében stb. Ezen a címen a joghallgatók által élvezett kedvezmények összege mintegy 10,000 kor. Az akadémiai ifjúság egyesületei: a jogásztestület, az annak kebelében fennálló irodalmi osztály és a segélyegylet élénk működést fejtettek ki. A jogakadémia polgári testületileg felvett tagjai az eperjesi, országos hírű közművelődési egyesületnek: a Széchenyi-körnek, a hol zeneterem, könyvtár, irodalmi és művészeti előadások állanak rendelkezésükre. Ugyancsak kedvezményes tagként léphetnek be az Eperjesi Torna- és Vívóegyletbe, mely egyesület kitűnően felszerelt tornacsarnokában és játék-telepén eleven sportéletnek s gyakran országos jellegű versenyeknek színtere. Mindezekről részletes adatok a Kollégium Értesítőjében olvashatók, melyet a jogakadémia dékáni hivatala bárkinek készséggel és díjtalanul megküld. A városban egészséges és nem drága lakások elegendő számmal állnak rendelkezésre, az ifjúság ellátása jutányos. E mellett a tápintézzel egy telken lévő kollégiumi Theol. Otthonban mintegy 15 evangélikus vagy református vallású joghallgató félingyenes avagy

félévenként 60 koronáért teljes fizetést, lakást, fűtést, világítást és kiszolgálást kaphat; ez esetben tehát teljes internátusi ellátást élvez. Az Otthon szabályai az Értesítő theologiai részében közölve vannak. Tekintve a rendelkezésre álló internátusi helyek csekély számát, kívánatos, hogy az érdeklődők az Otthon felügyelőtanáránál felvételi kérelmeket még a szüneti folyamán bejelentésük. Eperjes, 1916. május havában. Dr. Mikler Károly, egyetemtanár, az eperjesi jogakadémia dékánja.

A Sárosvármegyei Takarékpénztárnál az eddig közölt hadikölcsönjegyzéseken kívül május 19-ikéig a következő nagyobb jegyzések történtek:

- 100,000 K: özv. F. J.-né Eperjes;
- 60,000 K: G. G. Eperjes;
- 40,000 K: U. F. Eperjes;
- 20,000 K: almási Balogh József honvédtüzérkapitány;
- 7000 K: ifj. Fecő Mihály;
- 5000 K: B. S., Sz. L., Pollák Margit Eperjes, Kuntzl Lajos Szinyeújfalui, Singer Ede, Simkó Sándorné, Grün Ilona, G. J., ifj. Madarassy Gábor, Safran Manó, Grossmann Malvin, Angolkisasszonyok «Sancta Maria»-intézete, Plischke Zsófia, Rosenblatt Adolf;
- 4000 K: Tapolyhanusfalvi ág. h. ev. egyház, Wohl Izidor Eperjes, S. Zs., F. S., D. I., M. K., Szutórisz Dezső, Fürst Sámuel, Kárpátgyesület eperjesi osztálya, Pyber Béláné Sárosszentimre;
- 3100 K: Sp. A.;
- 3000 K: Tauth Viktor, Maczkó József Kellemes, dr. Csatóy Ágost, Renczes Józsefné Eperjes;
- 2400 K: Pankúch-Mayer Anna, Láda;
- 2200 K: Schlachta Borbála Vörösvágás, Höger Károly Finta;
- 2150 K: Brauner Gyula Eperjes;
- 2000 K: Borsody Károlyné, Borsody Zoli és Pista, Szutórisz Margit Eperjes, Kris János Tótszék, Janiga János Harapkó, Grega-Begányi Anna, Dupej György Alsómerk, Lukacsó András, id. Lukacsó András, Lukacsó János, Stefkó Mihály, Danczák Györgyné Vargony, Szabol-Lukacsó Anna Boroszló, Gazdacskó János Vörösvágás, Magdoskó-Magda Károly, Germuska András Zsebefalva, Dadej János Tapolykomlós, Bergrád Gézáné Balázsvágás, Zimmermann Ósiás Eperjes, Duschnitz Ármán Eperjes, Fränkel Fülöp Kiskohány, W. J., Klein Henrik Eperjes, Floeget Antal, Róm. kath. Alumneum, dr. Duschnitz Somané, Freiburger Lujza, Herbst Márk, Zsembery Rezső, J. E., T. L., Cs. R., Birkenbaum Adolf, Benya-Truchan Borbála Turina;
- 1800 K: Rusznák András Vargony;
- 1600 K: Lapos Paula Finta, Kris János Ábrány;
- 1400 K: Kobulniczki Andrásné Vargony, Höger Ágoston Finta;
- 1300 K: Farkas Jánosné, id. Vargovcsik György;
- 1200 K: Gerda Andrásné Turina, Lukacsó Andrásné Vargony, Guttmann Emil Sebeskellemes;
- 1150 K: Schwarz Nejtí Harapkó;
- 1100 K: Lukacsó György Vargony;
- 1000 K: Klein János, Engel Mórné, Geller Hermann, Safran Gyula Bertót, legifj. Meliőríz Kálmán, Horovitz Miksáné, Újvári Béla és Társa, Stahovec István Harapkó, Perl Margit Eperjes, Zborovszki János Alsómerk, Tomas Andrásné Boroszló, Leskó György Boroszló, Andrejsák János Ivanovki, Mikita György, Panczurák György, Stefkó János Vargony, Andrejsák Jánosné, Bajusz János, Szabol András, Szabol János Sárosbogyán, Zborovszki János, idb. Kövesdi János Sárosbogyán, Farkas Jánosné Boroszló, ifj. Farkas János Boroszló, Poksiva István Sebeskellemes, Macej András Janó, Gerda András Turina, Maczkó Andrásné Húvész, Soltész Károly Berki, Szvat János Turina, Andrejkovits András Finta, Gerda

Andrásné Turina, Hirka János Ábrány, Mika György Vörösvágás, Zselezsnyik János Turina, K. B., Maguth Iona Kárástelek, Beck Pinkász Licsérd, és számos 1000 koronán aluli jegyzés.

Az intézetnél eddig eszközölt jegyzések összege meghaladja a 2 millió 600,000 koronát.

Nyugtázás. Bujanovics Gyula, vármegyénk főispánjához január 10-ikétől május 5-ikéig a következő adományok folytak be az orosz betörés folytán inségre jutottak felségélyezésére:

- Gyursina Antónia lukói postamester nő gyűjtése... K. 5—
- Az árvai közbirtokossági uradalom adománya... 1000—
- Dr. Desseffy István vm. tb. főjegyző adománya... 100—
- A bellusi körjegyzőség községeknek adománya... 200—
- A kapii körjegyzőségnek adománya... 25 04
- Szabolcsvármegye adománya... 10,000—
- Raszlavicz János huszárfőhadnagy adománya... 40—
- Charles von Dobay adománya (Cleveland)... 100—
- Az Abaújszántói Takarékpénztár r.-t. adománya... 600—
- Árvavárm. alispánja által gyűjtött... 10,371 98
- A tornaljai kir. járásbírósg által gyűjtött... 605 60
- Az udvardi járás 24 községének adománya... 1200—
- Nagykátai község adománya... 100—
- Tápiógyörgye község adománya... 100—
- Tápiószentmárton község adom. ... 100—
- Tápióság község adománya... 5—
- A tábori csendőrség magyar legénységének adománya... 600—
- Hajós Lilli adománya... 100—
- Az usztyei volt úrbéresek adománya... 50—
- A szabadbáránai körjegyző gyűjtése... 87 10
- Tahy Józsefné által vezetett sárosi művészorsjegyek gyűjtéséből befolyt összeg időközli kamatai... 28 80
- Kubinyi Géza, Gömör- és Kishontvármegyék főispánja által gyűjtött adomány... 53,219 46
- Liptóvármegye adománya... 4000—
- Szutórisz Frigyes ev. koll. igazgató gyűjtése... 90 24
- A berzeviczei körjegyzőség gyűjtése... 30—
- A nagykátai főszolgabíró adom. ... 50—

Öngyilkossági kísérlet. Brunner Giza, eperjesi lakos a lakásán beretvával a balkezén az inakat felvágta. A városi kórházban gyógykezelik. Egy levélben megírta, hogy tettét azért követte el, mert megúnta életét.

Elveszett pénz. Pfeifer Albin főhadnagy elvesztette pénztárcáját 350 koronával.

A legszebb □□

harctéri,

alkalmi

képeslapok

10, 12, 16, 18, 20 és
25 filléres áron

KÖSCH ÁRPAD

... KÖNYVNYOMDÁJÁNAK ...

PAPIRÜZLETÉBEN KAPHATÓK!

Dr. Richter-féle **Horgony Liniment.** Cap-sici compos. Pótlék a Horgony-Pain-Expellerhez, sokszorosan jónak bizonyult háziszert, amelyet mint *fájdalomcsillapító bedörzsölőszert* közzévény-nél, reumánál, áthűlésnél, szélhűdésnél, csípő-fájdalomnál (ischias), keresztcsontfájdalmaknál sok ezer esetben a legjobb eredménnyel használ-nak. A *Horgony-Liniment.* nagy elterjedtsége a legcsattanósabb bizonyíték e készítmény elő-nyös volta mellett, amelynek egy háztartásban sem volna szabad hiányoznia. Különösen olyan embereknek ajánlható legnagyobb mértékben, akik sokat tartózkodva a szabadban, a gyakori idő-változásoknak és ebből folyólag a könnyen meg-hűlhetésnek ki vannak téve, mint pl. katonák, gazdák, erdészek, vadászok, földművesek, halászok, bányászok, tengeri hajósok, kivándorlók stb., valamint a turistáknak megerőltető turák előtt és után, mivel ez gyorsan és biztosan segít rajtuk. *Harctérien levő katonáknak a Horgony-Liniment.* egyenesen nélkülözhetetlen (nagyon alkalmas tábori-postai levélküldeménynek is). Kapható gyógyszer-tárakban vagy közvetlenül dr. Richter gyógyszer-tárában «Az arany oroszlanhoz», Prága I., Elisabethstrasse 5. — Szétküldés naponta.

A pálinka megváltása. Siroka község lakosai lelkesültek buzdtására hatheti pálinkaívás megváltása címen 200 koronát gyűjtöttek a sárosi hadiárva-alapjának és a kassai kath. patronázs hadiárva-alapjának javára.

Szeretetadományokat a frontra szállít a Hadsegélyező Hivatal átvételei különítménye, IV., Váci-utca 38. sz.

**Steckenpferd-
liliomtejszappan**

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepülő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való föltűnőhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ugyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 1 K 50 f-ért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárolókban stb.

Hasonlóképpen kitérő Bergmann Manera liliomkrémje (80 fillér egy tubus) Kitérő szer női kezek gondozására.

«Kis Tükör» címen tanúgytársadalmi lap jelenik meg Hódmezővásárhelyen. A mutatóvány-ként vett lapszámot átnézve, azt láttuk, hogy változatos és eléggé élénk tartalmú. A lap felelős szerkesztője és tulajdonosa Horovitz Jakab kartársunk, aki a megtekintett lapszámában is igazolta, hogy fölötté nagy súlyt fektet az időszervi kérdések tárgyalására, így a vezércikkében a hadikölcsön jegyzésének egy célszerű módját ismerteti. Elmondja, hogy arról szerzett értesülést, hogy egy pénztintézet hadikölcsönt heti lefizetésre is elfogad olyformán, hogy minden korona heti befizetésért, melyet 5 éven át kell teljesíteni, 300 koronás hadikölcsönt biztosít a hadikölcsönt jegyzőnek, vagyis: aki hetenként egyetlen egy koronát jegyez, e koronájával már 300 kor. kölcsönt ad az államnak, mert a bank az összeget a félnek előlegezi, aki azt 5 éven át heti befizetés alakjában fizeti vissza. Ezen praktikus eszmének nevezett kartársunk is Hódmezővásárhely egy pénztintézetét megnyerte s agitációjával, miként az említett cikkében közli, ottani helybeli és vidéki kartársaival a legutóbbi jegyzéskor meglepő eredményeket ért el. Vezércikkében azért buzdtítja tehát a kartársakat hasonló irányban való közreműködésre. Most tehát, midőn itt az alkalom, hogy tisztelt kartársaink a hadikölcsön jegyzése körül minél eredményesebben buzgólkodjanak, időszerűnek tartottuk a fentebbiek ismertetését. Megemlítjük továbbá, hogy a lap egyik érdekessége német nyelvi leckéknek könnyű formában való közlése, a nyelv megtanulására. A lap megjelenik minden hó 1-jén és 15-ikén, s előfizetési ára egész évre 3 kor. 20 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hódmezővásárhely, Szent Antal-u. 7. sz., Széll József könyvnyomdájában. Minthogy a törvényes rendelkezés értelmében az el. iskolák beiratási díjai csakis könyvtári célokra fordíthatók, ezért a lapra felhívjuk az iskolák figyelmét.

Wick Gyula.

A sárosvármegye vára az eperjesi kir. a vármegye gyámpénztár a következő adományok

- A már nyugtázott össze
- A kisszebeni főszolgabíró jegyző gyűjtése cím
- A kisszebeni járás főjegyzője jutaléka
- Dr. Dobay Zsigmond a Keczer-alapítvány
- Dr. Szehtlo János, az e kamara titkára.
- Hartsár Péter prépost.
- A kisszebeni Vöröskő Jankovics József lúdg
- gyűjtése
- A Nagysárosi Műmal
- Déri Gyula műalmi
- Biczák János elleni úg
- Illykovic kir. tsvs.
- Csanádi János tanító g
- útfalun
- Az Eperjesi Villanyvil
- átviteli részvénytársas
- Semsey Ottóné Bánó

A fennebb felsorolt a részint közvetlenül, részint jesi kir. adóhivatalba be tázom. Együttal a mély áldozatkészségükért — hálás köszönetet mondó **Máriássy Béla**, vm. ár

Történelmi szer **osztása.** A vallás- és törvényes rendelkezés képekkel látja el az is szétosztása most van foly hogy az iskolák alkalmi elküldettek egyes közp nyékbeli iskolák magu csomagját. Ezen törté fel-ő v-dő-borítékban pedig a 20-as képsoro a 10 es sorozatból 7 széküldése a mostani s megtörténni. S amely iske adatott, annak pótlólag képsorozatban részesül 3 drb kép fog külön-k postán megküldetni. A központokba való vast közoktatásügyi tarca t ezenfelül felmerülő r fedezik az illető iskol jegyzéke a következő: 1. Istvánnak Asztrik püs 2. Bottka Miklós: Ku Rudolf; 3. Helbing E fogadja a lengyel kor Matyas király B-cs el Zrinyi Miklós hősi ha S-ondi György két ap Budavar visszavétele; Bethlen Gábor tudósai A Tudományos Akad Istvanyi Gyula: I. Fe dombon A 20-as kép kívül még a következ Helbing Ferenc: Árp Kovács Ágoston: IV. után; 13. Löschinger diadal; 14. Székely Be feltalálása; 15. Kovács 16. Sándor Béla: Z Miklós: Rákóczi Fe gyűlésen; 18. Szent-Ist 19. Udvary G za: 1 20. Rakosányi Dezső Ferenc ravatalánál.

Felölös szerkesztő: **Dvortsák Győző.**

A sárosvármegyei hadiárva alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1916. május 16-ikáig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	1593.36
A kisszebeni főszolgabíró a sirokai körjegyző gyűjtése címén	209.82
A kisszebeni járás főszolgabírójára	10.-
Dr. Dobay Zsigmond vm. t. főügyész, a Keczer-alapítvány hadikölcsönjegyzési jutaléka	50.-
Dr. Szeihlo János, az eperjesi ügyvédi kamara titkára	50.-
Hartsár Péter prépost, Kisszeben	50.-
A kisszebeni Vöröskereszt-egylet	200.-
Jankovics József lubotényi plébános gyűjtése	72.-
A Nagysárosi Múmalom	200.-
Déri Gyula múmalmi igazgató	50.-
Biczák János elleni ügyből kifolyólag Illykovich kir. tvsz. bíróságtól	10.-
Csanádi János tanító gyűjtése Somosújfalun	14.26
Az Eperjesi Villanyvilágítási és Erőátviteli részvénytársaság	50.-
Semsey Ottóné Bánó Gizella, Deméte	50.-

Összesen: 2609.44

A fennebb felsorolt adományokat — melyek részint közvetlenül, részint általam lettek az eperjesi kir. adóhivatalba befizetve — ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak áldozatkészségükért — a hadiárva nevében is — hálasköszönetet mondok. Eperjes, 1916. május 17. *Máriássy Béla*, vm. árvasz. elnök.

Történelmi szemléltetőképek szétosztása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter törvényes rendelkezés folytán történelmi faliképekkel látja el az iskolákat, mely képeknek szétosztása most van folyamatban és pedig akként, hogy az iskolák alkalmas csoportosítása szerint elküldtek egyes központoknak, honnan a környékbeli iskolák maguk elvitetik a maguk képcsomagját. Ezen történelmi képsorozatok megfelelő védőborítékban vannak elhelyezve és pedig a 20-as képsorozatból ezúttal 14 drb és a 10-es sorozatból 7 drb. A hiányzó képek szétküldése a mostani szétküldés befejeztével fog megtörténni. Samely iskolának a 20-as képsorozat adatott, annak pótlólag még 6 drb kép s a 10-es képsorozatban részesülő iskolának pedig még 3 drb kép fog külön-külön dudába csomagolva postán megküldetni. A képeknek az említett központokba való vasúti szállítási költségeit a közoktatásügyi tarca fedezi s csupán csak az ezenfelül felmerülő némi szállítási költséget fedezik az illető iskolák. A 10-es képsorozat jegyzéke a következő: 1. Rakosányi Dezső: Szent Istvánnak Asztrik püspök átadja a koronát; 2. Bottka Miklós: Kun László és Habsburgi Rudolf; 3. Helbing Ferenc: Nagy Lajos el fogadja a lengyel koronát; 4. Hegedűs László: Matyás király Bécs előtt; 5. Kovács Ágoston: Zrinyi Miklós hősi halála; 6. Helbing Ferenc: Sondi György két apródja; 7. Bottka Miklós: Budavar visszavétele; 8. Rakosányi Dezső: Bethlen Gábor tudósai körében; 9. Bottka Miklós: A Tudományos Akadémia alapítása; 10. Szent-Istváni Gyula: I. Ferenc József a koronázási dombon A 20-as képsorozatba a fentebbieken kívül még a következők tartoznak, u. m.: 11. Helbing Ferenc: Árpád pajzsra emelése; 12. Kovács Ágoston: IV. Béla hazatér a tatárjárás után; 13. Löschinger Hugó: A nándorfehérvári diadal; 14. Székely Bertalan: II. Lajos tetemének feltalálása; 15. Kovács Ágoston: Az egri nők; 16. Sándor Béla: Zrinyi Ilona; 17. Bottka Miklós: Rákóczi Ferenc a szécsényi országgyűlésen; 18. Szent-Istváni Gyula: Mária Terézia; 19. Udvargy G za: Kosuth Lajos Czegléden; 20. Rakosányi Dezső: Erzsébet királyné Deák Ferenc ravatalánál.

Felelős szerkesztő: *Kiadótulajdonosok: Koós Ernő és Frigyes.*
Dvortsák Győző.

NYILTTÉR.

Rohitsch-Sauerbrunn

Gyógyellátás mint békeidőben.

Idény kezdete 1916. május 1.

Tájékoztatót az igazgatóság küld.

Azonnali vagy június 1-jével való belépésre keresek egy szorgalmas bolti-leányt.

Vajdicska Kálmán fűszer- és anyagkereskedése.

Megbízható, 15-18-éves kifutó-fiút

keres azonnali alkalmazásra Kósch Árpád könyvnyomdája
..... Eperjes, Fő-utca 59.

Mindennemű gummihulladékot legmagasabb napi áron vásárol a

Magyar Ruggyantaárúgyár R.-t.
Levélcím: Budapest, főpostafiók 206.

Első Eperjesi Bútorszállítási Vállalat PASZTERNÁK MANÓ. Átköltöztetések

és mindennemű szállítások pontos, megbízható elintézése. :: Iroda áthelyezve Kovács-utca 14. számú saját házba. :: Telefon 105. sz.

Denaturált szesz

□ pótlására kitűnő minőségű, tartósan égő (acetón) olajat ajánlunk, □

Bátyu állomásról, 25 kilótól feljebb kilónként 170 fillérért.

Métermázsán felül 5 fillérrel olcsóbban. Ballonok, hordók önköltségen. — Pénz előre vagy mázsánként 40 korona előleggel, a hátralékot utánvételezzük. — Egyes megyékre kizárólagosságot kedvezően adhatunk. :: ::

Mindennemű megkeresések a Bereg megyei Központi Takarékpénztár áruosztályához, Beregszász (sürgőny cím: Takarékpénztár) intézendők. :: ::

Hirdetmény.

Lőrinczvágyása község határában a Novinki dűlőben levő erdőben levágott 349 ürköbméter tűzifa és 200 tömörköbméter mufa, az 1916. évi május 31-ikén d. e. 10 órakor Remenye község körjegyzői hivatalában megtartandó önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek, a girálti kir. járásbírósg kiküldöttje közbenjöttével el fog adátni.

A 349 ürköbméter tűzifából 175 ürköbméter I. osztályú tűzifa köbméterenként 3 kor., a 174 ürköbméter II. osztályú tűzifa köbméterenként 2 kor. 50 fill. és a 200 tömörköbméter mufa köbméterenként 4 korona árán olcsóbban nem lesz eladva.

A fenti famennyiség 3 részletben, és pedig az I. és II. osztályú tűzifa és a mufa külön-külön lesz eladva.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át, vagyis 52 kor. 50 fillért, 43 kor. 50 fillért és 80 koronát az árverés megkezdése előtt a kiküldöttnél letenni.

Az elért vételárat a kiküldött kezeihez az árverés alkalmával egy összegben azonnal ki kell fizetni.

Vevő köteles lesz a megvett fát az erdőből az árverés napjától számított 6 hónapon belül kifuvarozni; amennyiben a fát szénégetésre akarja felhasználni, jogositva lesz azt a helyszínén általam vagy megbízottam által kijelölendő helyen szénégetni, azonban a fa és a szén is a fenti időn belül a helyszínéről elfuvarozandó, ellenesben az eladott fa, illetőleg a szén tulajdonjoga az eladóra fog visszazárni.

Girált, 1916. május 13.

Bánó Zoltán,
girálti lakos.

⚡ Tekintettel a közismert nehézségekre, tisztelt vevőink szíves figyelmébe ajánljuk, hogy a

porosz-szén

beraktározását már most célszerű megkezdni. Rendeléseket legolcsóbb áron házhoz szállítunk.

Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet.

Képviselőket keresek

a földművelésügyi miniszter és az összes állami intézetek által melegen ajánlott

„Perocid“ kitűnő permetezőszert eladására minden nagyobb bortermelő vidéken.

Ajánlatok kettős borítékban «Perocid képviselet» jellegre Blockner I. hirdető irodájába, Budapest IV., Semmelweis-utca 4. küldendők.

Veszünk

burgonyát,
hordós-káposztát,
disznósirt,
száritott gombát

legmagasabb
áron. □ □

▪ Eperjesi Keresztény ▪
Fogyasztási Szövetkezet.

Kiadó lakás

:: május 1-jétől Kassai-út
22.sz.alatt 4 szoba mellék-
helyiségekkel dísz- s gyümölcsös-
kertben; esetleg istálló, kocsiszin; valamint
kiadó üzleti helyiség Fő-utca 53. sz. alatt,
egy szept. 1-jétől.

Közelebbi felvilágosítás ugyanott ::
vagy a tulajdonosnál, Fő-utca 53. sz.

Két- szobás butorozott lakást

■ ■ kerések ■ ■
fürdőszobával és kerthasználattal.

Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Csodás hatású arcszépítő és -finomító

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE
**MARGIT-
CRÈME ÉS
SZAPPAN**

a Margit-crème zsírtalan, ártal-
matlan, rögtön szépít. Ára 1.20 K.

A Földes-féle Margit-szappan pár
nap alatt lemossa a szeplőket, májfoltó-
kat és megszüntet minden bőrbajt. ::
Ára 1.20 K.

Kapható minden gyógyszerárban,
drogueriában és illatszerkereskedésben.

6 koronás rendeléseket bérmentve küld
FÖLDES KELEMEN gyógyszerárára Aradon.

Eerjesen Williger Pál, Kovaliczky Pál,
Molitorisz István gyógyszerészeknél és
Pálesch Árpád drogueriájában kapható.

FOGTECHNIKAI TEREM.

Fogsorokat és egyes foga-
kat, arany platina-koronát,
híd munkát rágásra ki-
fogástalanul használható,
művészi és ízléses kivi-
telben készíték; valamint

foghúzás, fogtömés
legjutányosabban.

LEFKOVITS IGNÁC = KASSA Fő-utca 65.
:: I. emelet

vizsg. fogtechnikus, jó és szép mun-
káért a millenniumi országos kiállí-
táson kitüntetve.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert
kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb
ragályos betegségek most fokozottabb erővel lép-
nek fel, mint más időkben, miért is szükséges,
hogy minden háztartásban egy megbízható
fertőtlenítőszer kéznél legyen. — A jelenkor
legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üve-
gekben 1.25 K-ért minden gyógyszerárban és
drogueriában kapható. Hatása Löffler, Vertun,
Pertik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint
gyors és biztos, miért is az összes orvosok
betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kö-
tözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és
arcmosásra és ragályok elhárítására stb. min-
denkor ajánlják.

LYSOFORM- SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tar-
almaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható
a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is;
szépi, megpuhítja és illatosítja a bőrt.
Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen
szappant fogja használni. Ára 2 K.

FODORMENTA- LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Szájbűz
rögtön és nyomtalanul eltűntet és a fogakat
konzerválja. Használandó továbbá orvosi uta-
sítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és
nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp ele-
gendő egy fél pohár vízre.

● Eredeti üvege 2 korona. ●

Az összes lysoformkészítmények kaphatók
minden gyógyszerárban, drogueriában. Kivá-
natra bárkinek ingyen és bérmentve meg-
küldjük az «Egészség és fertőtlenítés» című
érdekes könyvet.

DR. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyára, Újpesten.

„ATLAS” ASBESTCEMENTPALA

versenyen kívül legkitűnőbb
▪ minőségű tetőfedőanyag. ▪

Azonnali szállításra

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

„ATLAS”

Asbestcementpalagyár

Sürgőny cím: Palatlas Budapest. **Részv.-Társ.** Telefon: 179-60.
Központi iroda: Budapest, V., Dorottya-utca 6/a. Gyár Budafok.

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.

:: RUHAFESTŐ-, ::
VEGYTISZTÍTÓ- ÉS
GŐZMOSÓGYÁR.

■ ■
ÁTVÉTELI ÜZLET
EPPERJESÉN FŐ-U.
23. SZÁM ALATT.

Amennyiben a gyár jelenleg
□ is teljes üzemben van, □
ruhák, egyenruhák, függönyök stb.

most is a rendes módon
festetnek és tisztítatnak.

Gallér- és kezelőtisztítás
a szokott szép kivitelben.

Gyászesetben ruhák festése feketére.

Előfizetési árak
Egész évre . . . 12
Félévre 6
Negyedévre . . . 3
Hirdetési díj: Egyhasábjú
petítor egyszeri hirdeté
15 f. Közlemények sora 40

7.39

koronát jegyezték
zetében a IV-ik né
túlozunk, amikor a
pénztintézetek, az
hivatalok jegyzése
meghaladja a 8.00
talmas szám ez,
lehet elégedve.

Intézetek szerin
jegyzés a követke
a Sárosvármegyei
pénztárban . . .
az Eperjesi Banke
az Eperjesi Takaró
ban.
a Kereskedelmi
pénztárban. . .
jegyezték.

Az egyes pénzi
négy hadikölcsön-
áll minden dicsér

A négy pénzi
összesen 18.302,
és pedig:

Az Eperjesi Ba
I. hadikölcsön
II. hadikölcsön
III. hadikölcsön
IV. hadikölcsön

ronával zárult.

Az Eperjesi T
I. hadikölcsön
II. hadikölcsön
III. hadikölcsön
IV. hadikölcsön

ronával.

A Sárosvármeg
I. hadikölcsön
II. hadikölcsön
III. hadikölcsön
IV. hadikölcsön

ronával.

A csodálatosar

Csütörtő
3, 5, 7 é

A CSA

Dráma 3 felvonás
Egy kénye
Vigjáték-sláger.

Leg